LIAHONA

148. ÅRGANG • NUMMER 3 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • MARTS 1999

MARTS 1999

LIAHONA

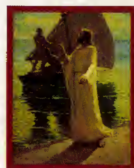

PÅ OMSLAGET
Forrest: Primarybørn og deres lærer. *Bagest og øverst til venstre:* Tidligere missionspræsident John T. Kallunki og Jennie Kallunki sammen med Henriette K. B. Bedie, der er gift med Elfenbenskystens præsident Henri Konan Bedie. *Øverst til højre:* Familien Tanoé ved templet i London. *I midten:* En mor og hendes børn ankommer til kirken.

***LILLE LIAHONA* OMSLAG**
Folk lægger mærke til disse ti-årige tvillinger, der her ses sammen med deres far. Se »Claire og Laurence Küsseling fra Gournay i Frankrig«, side 2. (Foto: Richard M. Romney).

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

SE SIDE 15

LILLE LIAHONA

LILLE LIAHONA, SIDE 14

SE SIDE 26

SE SIDE 40

Marts 1999. 148. årgang. Nummer 3
LIAHONA 99983 110 – ISSN 0900-2545
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Marlin K. Jensen
Vejledere: Jay E. Jensen, John M. Madsen

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Redaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Redaktionsmedarbejder: Jenifer Greenwood
Planlægning: Beth Dayley
Tidsskriftasssistent: Konnie Shakespear
Redaktionsassistent: Lanna J. Carter

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designer: Todd R. Peterson
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Thomas S. Groberg, Denise Kirby, Jason L. Mumford, Deena L. Sorensen
Digital Prepress: Jeff Martin

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Eva Pallesen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Nordisk Servicekontor, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046- 31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 85 pr. år (inkl. moms og porto) betales direkte i menigheden under »Andet«. Skriv: »Liahona«.

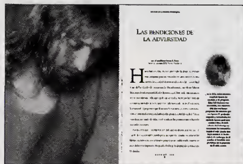
Indsend manuskripter og spørgsmål til International Magazines, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org.

Kirkens internationale tidsskrift udgives på albansk, bulgarsk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijisk, finsk, fransk, haitisk, hollandsk, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, lettisk, litauisk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, spansk, svensk, tagalog, tahitiansk, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

© 1999 Intellectual Reserve, Inc. Alle rettigheder forbeholdes. Printed in the United States of America.

For readers in the United States and Canada:
MARCH 1999 vol. 148 no. 3. LIAHONA (USPS 311-480) (ISSN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $ 10.00 per year; Canada, $ 14.00. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

VELSIGNET VED VORE TRÆNGSLER

Da jeg læste Budskab fra Det Første Præsidentskab i majnummeret 1998 »Modgangens velsignelser«, skrevet af præsident James E. Faust, begyndte jeg at forstå, hvor højt vor himmelske Fader elsker os, og hvilken storslået kundskab vore ledere formidler videre til os. Jeg elsker mine ledere – både de lokale og generalautoriteterne – fordi de hjælper mig til at blive bedre.

Den artikel fik mig til at tænke på, hvor meget jeg sørgede, da jeg mistede min far, men den fik mig også til at forstå, hvor vidunderligt det bliver at leve sammen med ham i al evighed.

Alle de erfaringer, vi gør, kan fremme vores udvikling. Prøvelser kan lære os, hvor dejlige vore velsignelser er. Som fuldtidsmissionær underviser jeg nu andre i disse sandheder.

Ældste Marcelo Leiva,
Osorno-missionen i Chile

OVERVIND NEGATIV PÅVIRKNING

Lige siden jeg begyndte at modtage *Liahona* (engelsk), har jeg fået mere og mere lyst til at studere artiklerne i hvert nummer. At læse disse artikler har hjulpet mig til at udvikle tro på Jesus Kristus og forstå, hvordan jeg kan overvinde den negative påvirkning, som omgiver os her i livet. Jeg har fået større styrke til mine daglige gøremål.

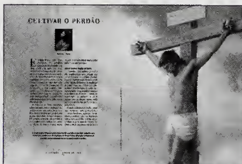
Eldrick B. Bongcawel,
San Mateo Gren,
Montalban Distrikt i Filippinerne

JEG FANDT DEN SANDE KIRKE

Jeg har altid ønsket at kende Guds planer med os. Gennem mange år søgte jeg oprigtigt Guds plan i flere kirker, men jeg følte mig aldrig helt tryg ved deres lærdomme. Men takket være Helligåndens tilskyndelser tilhører jeg nu Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, og jeg ved, at det er Jesu Kristi sande kirke. Jeg håber, at jeg altid vil være et værdigt medlem af Herrens Kirke.

Jeg venter utålmodigt på jeres næste nummer af *L'Etoile* (fransk).

Degazon Nisthone,
Carrefour-Feuilles Ward,
Port-au-Prince Stav på Haiti

INSPIRERENDE EKSEMPLER PÅ TILGIVELSE

Tak for den pragtfulde artikel »Det tilgivende hjerte« i juninummeret 1998 af *A Liahona* (portugisisk). Bror Paul Hulmes eksempel var vidunderligt.

Da jeg læste om profeten Joseph Smiths storsindede tilgivelse af William W. Phelps, blev mit vidnesbyrd om, at Joseph Smith var Guds profet, atter bekræftet. Jeg fik en større forståelse af betydningen af salmen »Priser profeten« (*Salmer og sange*, nr. 17), som er skrevet af bror Phelps. Han kendte i sandhed til profeten Joseph Smiths kærlighed og venlighed.

Renilee A. C. L. de Moraes,
Araucaria Ward,
Luz Stav, Curitiba i Brasilien

DE, DER ELSKER JESUS

Præsident Thomas S. Monson
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Det kan ofte være en behagelig oplevelse at køre på vore moderne motorveje om sommeren. Nogle steder kan man se de majestætiske bjerges storslåethed og havets fortryllende brænding på én og samme køretur. Men når der er tæt trafik, skubber vi tankerne om bjergene og havet i baggrunden og koncentrerer os om den bil, der kører foran os. Ved en sådan lejlighed læste jeg med stor interesse teksten på en streamer, der sad på den kromglinsende kofanger af en bil, der snoede sig ud og ind mellem de andre biler. Teksten lød: »Dyt, hvis du tror på Jesus«. Der var ingen, der dyttede. Måske var folk forurolige over den pågældende bilists hensynsløse kørsel. Og man kan også spørge sig selv, om dytten er en passende måde at tilkendegive sin kærlighed til Guds Søn, verdens Frelser og menneskehedens Forløser på. Det var ikke det mønster, som Jesus fra Nazaret fremsatte.

Jesus sagde: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: Du skal elske din næste som dig selv.«

TIL VENSTRE: UDSNIT AF KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND, AF HEINRICH HOFFMANN, TIL HØJRE: FOTO: STEVE BUNDERSON

FRELSERENS KÆRLIGHED

Mesteren belærte os tydeligt om betydningen af dagligt at udvise sand og vedvarende kærlighed, da en skriftklog trådte frem og bramfrit spurgte: »Mester, hvad er det største bud i loven?«

Matthæus skriver, at Jesus »sagde til ham: Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind.

Det er det største og det første bud.

Men der er et andet, som står lige med det: Du skal elske din næste som dig selv.«[1]

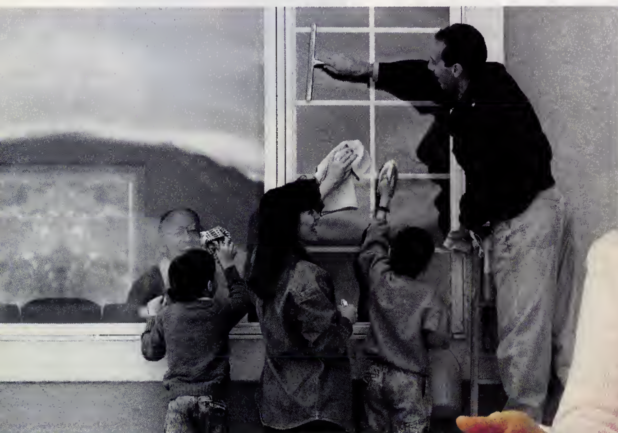
Markus afslutter beretningen med denne udtalelse fra Frelseren: »Intet andet bud er større end disse.«[2]

Der kunne ikke findes nogen fejl ved det svar. Hans handlinger gav ordene vægt. Han udviste ægte kærlighed til Gud ved at leve et fuldkomment liv og ved at ære sin hellige mission. Han var aldrig hovmodig. Han var aldrig opblæst af stolthed. Han var aldrig illoyal. Han var altid ydmyg. Han var altid oprigtig. Han var altid ærlig.

Skønt han af Ånden blev ledt ud i ørkenen for at blive fristet af løgnens mester, selveste djævelen, skønt han var fysisk udmattet efter at have fastet i 40 døgn og led sult, stod Jesus fast, da den onde kom med de mest tillokkende og fristende forslag. Men ved at nægte at afvige fra det, som han vidste var rigtigt, var han et guddommeligt eksempel på kærlighed til Gud.[3]

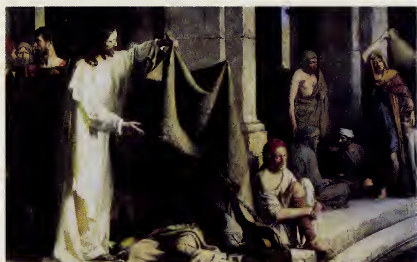
Gennem hele sit jordiske virke velsignede Jesus de syge, gav blinde synet tilbage, gjorde de døve hørende og

FOTO: JED CLARK OG LONGIN LONCZYNA JUN.

De udfordringer, som vi står overfor i dag, består i, at vi skal leve på en sådan måde på livets slagmark, at vores liv og handlinger afspejler en sand kærlighed til Gud, til hans Søn Jesus Kristus og til vores medmennesker.

Gennem hele sit jordiske virke velsignede Jesus de syge, gav blinde synet tilbage, gjorde de døve hørende og fik de lamme til at gå. Han belærte os om medfølelse ved at være medfølende. Han lærte os hengivenhed ved at give af sig selv.

KRISTUS HELBREDE DEN SYGE VED BETESDA DAM, AF CARL BLOCH. GENGIVET MED TILLADELSE FRA BETHESDA, INDRE MISSION, KØBENHAVN

fik de lamme til at gå. Han underviste os om tilgivelse ved at tilgive. Han belærte os om medfølelse ved at være medfølende. Han lærte os hengivenhed ved at give af sig selv. Jesus underviste ved eksemplets magt.

Når vi studerer Jesu liv, kan vi alle synge med på teksten fra en populær salme:

O, se hvilken kærlighed, Jesus har vist mod mig,
at han for min frelse og salighed ofred sig,
at lide og dø for en synder så arm som jeg,
at give mig bolig og tage mig hjem til sig.[4]

AT VISE VORES KÆRLIGHED

For at vise vores taknemlighed kræves det, at vi også giver vores liv, som han gjorde. Nogle har måttet gøre det.

I den smukke by Melbourne i Australien står der et imponerende krigsmindesmærke. Når man går gennem de stille gange i monumentet, kan man se marmortavler med beskrivelser af de heltegerninger, som udførtes af dem, der ydede det største offer af alle. Man kan næsten høre kanonernes bragen, raketternes hvinen, og de såredes skrig. Man kan fornemme sejrens sødme og samtidig også ane nederlagets smerte.

Midt i den største sal står mindesmærkets vigtigste budskab tydeligt indgraveret. Lyset fra ovenlysvinduet gør det nemt at læse. Ordene taler næsten for sig selv: »Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner.«[5]

De udfordringer, som vi står over for i dag, består ikke i at storme frem på en slagmark og sætte livet til. Derimod skal vi leve på en sådan måde på livets slagmark, at vores liv og handlinger afspejler en sand kærlighed til Gud, til hans Søn Jesus Kristus og til vore medmennesker. Det gøres ikke ved at anbringe streamere med smarte replikker på vores biler.

Jesus lærte os: »Elsker I mig, så hold mine bud ...

Den, der har mine bud og holder dem, han er den, der elsker mig; og den, der elsker mig, skal elskes af min fader; også jeg skal elske ham og give mig til kende for ham.«[6]

For mange år siden dansede vi til en populær melodi, hvis tekst lød: »Det er så let at sige, at jeg elsker dig, så let at sige, at jeg vil være tro, så let at sige disse ord, men vis det i stedet i det, du gør.«

Fra primarytiden husker vi et digt, der hed »Hvem elskede mest?«

»Jeg elsker dig, mor,« sagde lille Knud;
men glemte sine pligter og styrtede ud.
Han legede glad i den friske vind
og lod mor selv bære brændet ind.

»Jeg elsker dig, mor,« sagde søde Rie.
»Jeg elsker dig mere end ord kan sige.«
Men hun drillede og var så fræk.
så mor næsten ønskede hende langt væk.

»Jeg elsker dig, mor,« sagde lille Jan.
»Jeg vil hjælpe dig, så godt jeg kan.
Jeg skal ikke i skole, så du kan tro,
jeg nok skal vugge den lille til ro.«

Så gik han ud og fandt kosten frem
og fejede gulvet i hele det lille hjem.
Han ytred' ikke et beklagende ord,
men hjalp hele dagen sin mor.

For at forstå hvordan og hvorfor templet i Freiberg blev bygget, må man kende den tro, den hengivenhed og den kærlighed, som næredes af Kirkens medlemmer der. Skønt de var færre end 5000, havde de en højere aktivitetsprocent end noget andet sted i verden.

Da templet skulle indvies, satte den internationale presse fokus på templet og dets usædvanlige placering i Freiberg. Denne interesse kom klart til udtryk ved åbenthus-arrangementet, hvor 89.872 mennesker besøgte templet.

»Jeg elsker dig, mor,« lød det atter
fra hver lille søn og datter.
Hvordan tror du, mor kunne kende,
hvem der virkelig elskede hende?[7]

Årene går. Barndommen svinder bort. Sandheden består. Overgangen fra Primarys digte til nutidens sandheder er ikke vanskelig. Den sande kærlighed vedbliver at være et ydre udtryk for vores indre overbevisning.

INDVIELSESBØN

På en lille bakke i den historiske by Freiberg i Tyskland står der i dag et smukt, indviet Herrens tempel. Templet skænker os evighedens ypperste velsignelser fra en kærlig himmelske Fader til hans trofaste børn.

For mange år siden, søndag morgen den 27. april 1975, stod jeg på et klippefremspring mellem byerne Dresden og Meissen højt over Elben. Jeg fulgte Helligåndens tilskyndelser og opsendte en indvielsesbøn for landet og dets indbyggere. I den bøn blev medlemmernes tro fremhævet. Den nævnte følelserne i deres hjerter og deres overvældende ønske om at modtage templets velsignelser. Der blev udtrykt en bøn om fred. Der blev anråbt om guddommelig hjælp. Jeg udtrykte ordene: »Kære Fader, lad dette blive begyndelsen til en ny dag for din Kirkes medlemmer i dette land.«

Pludselig begyndte en kirkeklokke at bimle i et kirketårn nede i dalen og et hanegal brød morgenstilheden, og begge bød den nye dag velkommen. Skønt jeg havde lukkede øjne, kunne jeg mærke varmen fra solens stråler, som ramte mit ansigt, mine hænder og mine arme. Hvordan kunne det gå til? Det havde regnet vedvarende hele morgenen. Da jeg havde afsluttet bønnen, sendte jeg et blik mod himlen. Jeg lagde mærke til en solstråle, der trængte gennem et hul i det tætte skydække, en stråle, som oplyste den plet, hvor vores lille gruppe stod. Fra det øjeblik vidste jeg, at der var guddommelig hjælp at vente.

Snart blev vi mødt af samarbejdsvilje fra regeringens embedsmænd. Præsident Spencer W. Kimball og hans rådgivere gav deres begejstrede godkendelse. Der blev lagt planer for et tempel, udvalgt et stykke jord, taget første spadestik, og byggeriet blev påbegyndt. Da templet skulle indvies, satte den internationale presse fokus på dette tempel i usædvanlige omgivelser. Ord som *Hvordan?* og *Hvorfor?* hørtes ofte. Denne interesse kom klart til udtryk ved åbenthus-arrangementet, hvor 89.872 mennesker besøgte templet. Til tider var der en ventetid på op til tre timer, hvor folk måtte stå i regnen. Men ingen gav op. Alle fik lov at se Guds hus.

EKSEMPLER PÅ KÆRLIGHED

Under selve indvielsesceremonierne, hvor præsident Gordon B. Hinckley bad indvielsesbønnen, var lovprisningssalmer, vidnesbyrd om sandheden, glædestårer og taksigelsesbønner med til at markere den historiske begivenhed. For at forstå *hvordan* og begribe *hvorfor* må man

kende den tro, den hengivenhed og den kærlighed, som findes blandt medlemmerne der. Skønt de var færre end 5000, havde de en højere aktivitetsprocent end noget andet sted i verden.

I de mange år, hvor jeg besøgte området, lagde jeg mærke til, at man ikke havde rummelige kirkebygninger med masser af klasselokaler og smukke omgivelser med grønne plæner og smukke blomster. Kirkebygningens bibliotek og medlemmernes private biblioteker bestod udelukkende af standardværkerne, en salmebog og en eller to andre bøger. Disse bøger samlede ikke bare støv på hylderne. Deres lærdomme stod mejslet i medlemmernes hjerter. De kom til udtryk i deres daglige liv. Tjeneste blev betragtet som et privilegium. En grenspræsident på 42 havde virket i sin kaldelse i 21 år - halvdelen af sit liv. Man hørte ingen beklagelser, kun taknemlige ord. Da mødesalens fyr gik itu i grenen i Leipzig på en iskold vinterdag, aflyste man ikke mødet. I stedet sad medlemmerne i den kolde, uopvarmede sal, skulder ved skulder, iført deres overtøj, mens de sang Zions sange og tilbad ham, som har sagt: »Kom og følg mig«, »Vær ydmyg, så skal Herren din Gud lede dig ved hånden og besvare dine bønner.«[8]

Apostlen Paulus belærte korintherne: »Men den, der elsker Gud, er kendt af ham.«[9] Den kærlighed, som disse trofaste medlemmer nærede til Gud, til hans Søn Jesus Kristus og hans evige evangelium bekræftedes af deres levevis. Det mindede om den kærlighed, som Jareds bror udviste, sådan som det står beskrevet i Mormons Bog. En kærlig, omsorgsfuld og retfærdig himmelsk Faders velsignelser kunne simpelthen ikke holdes tilbage. Tro gik forud for miraklet. Nu kan der udføres ordinanser med evigtvarende betydning. Der indgås evige pagter. Guds kærlighed har atter velsignet hans folk.

For dem, der elsker Jesus, har disse profetiske ord stor betydning:

»Hør, I himle, og lyt, o, jord. Fryd jer; I indbyggere deraf, thi Herren er Gud, og der er ingen Frelser uden ham.

Stor er hans visdom, underfulde er hans veje ...

Hans planer skal ikke fejle ...

Thi så siger Herren: Jeg, Herren, er barmhjertig og nådig mod dem, der frygter mig, og jeg finder behag i at ære dem, som tjener mig i retfærdighed og i sandhed indtil enden.

Stor skal deres løn være og evig deres herlighed.«[10]

Sådanne velsignelser er lovet dem, der elsker Jesus. Må vi hver især gøre os fortjent til denne store belønning, denne evige herlighed. □

NOTER

1. Matt. 22:36–39.
2. Mark 12:31.
3. Se Matt. 4:1–11.
4. »O, se hvilken kærlighed«, *Salmer og sange*, nr. 114.
5. Joh 15:13.
6. Joh 14:15, 21.
7. Joy Allison, i *Best-Loved Poems of the LDS People*, red. Jack M. Lyon og andre, 1996, s. 217–218,
8. 2 Thess 3:13; Matt 4:19; L&P 112:10.
9. 1 Kor 8:3.
10. L&P 76:1–3, 5–6.

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Jesus sagde: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Det er det største og det første bud. Men der er et andet, som står lige med det: Du skal elske din næste som dig selv« (Matt 22:37–39).

2. Herren har sagt: »Den, der har mine bud og holder dem, han er den, der elsker mig« (Joh 14:21).

3. Vores kærlighed til Herren skal være lig den, der herskede blandt de trofaste hellige i Østtyskland efter anden verdenskrig.

4. Herren har sagt: »Jeg, Herren, er barmhjertig og nådig mod dem, der frygter mig, og jeg finder behag i at ære dem, som tjener mig i retfærdighed og i sandhed indtil enden« (L&P 76:5).

GUD ER MED MIG

Anna Albano

MODELFOTO: STEVE BUNDERSON; FOTO AF NAPOLI: RANDY WELLS, © TONY STONE IMAGES

Jeg skulle op til eksamen den morgen, og jeg pakkede min skuldertaske i en fart. Nej, jeg havde ikke glemt noget – hverken mine skolebøger, mine briller eller min pålidelige Mormons Bog. Jeg havde det hele – inklusive nervøsitet, som blev endnu værre, da jeg nåede frem til universitetets bygninger.

Det var meget tidligt på morgenen, og læreren var ikke kommet endnu, men der sad andre studerende og ventede sammen med mig. Alle de andre sad og snakkede, men jeg ventede i tavshed og var på panikkens rand. Jeg kunne ikke trække mig ud nu. Denne eksamen betød alt for meget for mig og min familie. Jeg måtte vise min familie, at skønt jeg havde mange forpligtelser i Kirken, havde jeg ikke forsømt mine studier. Jeg skulle bare bestå denne mundtlige eksamen – men min nervøsitet gjorde det umuligt for mig at smile eller huske det, som jeg havde læst.

Jeg kiggede ud af vinduet. Himlen over min smukke by Napoli i Italien var fantastisk blå, og mine tanker gik straks til Gud. I flere minutter stirrede jeg op i det uendelige himmelhvælv og talte med min himmelske Fader. Jeg fik fred i sindet. Jeg følte en vished om, at Gud var med mig.

Mens de andre studerende fortsatte deres indbyrdes samtale, fandt jeg min Mormons Bog frem fra skuldertasken og begyndte at læse. Jeg glemte alt omkring mig, mens jeg læste i skrifterne. Pludselig rystede en tanke mig: »Det er nytteløst for dig at blive her. Du kan ikke svare på lærerens spørgsmål. Gå hellere din vej. Tag den eksamen i næste måned.« Desværre begik jeg den fejl at lytte til stemmen, og jeg følte mig igen helt alene og panisk. Ordene trængte dybt ind i min sjæl, og jeg skulle lige til at lukke min Mormons Bog og gå min vej, fordi jeg ikke mente, at jeg kunne klare prøven.

Men så huskede jeg min bøn til min himmelske Fader og den fred, som jeg havde følt. Jeg opbød al min styrke og råbte i mit indre: »Gud er med mig.«

Denne gang fyldtes jeg af glæde, og jeg følte ingen frygt længere. Alle mine bekymringer forsvandt i den himmelske visheds lys.

Endelig dukkede læreren op. Da det blev min tur til at blive eksamineret, trådte jeg ind på hans kontor med et ansigtsudtryk, der kun gav ringe udtryk for den fred, som jeg følte i mit hjerte. Og jeg forlod kontoret med et bredt smil. Jeg havde besvaret alle lærerens spørgsmål og fået den højest mulige karakter!

Modløshed er et af Satans stærkeste våben. Han må have vidst, at hvis han havde ramt sit mål den gang, så ville min familie have følt, at deres kritik af Kirken var berettiget.

Men med min himmelske Faders hjælp overvandt jeg tvivlen og modløsheden. Nu ved jeg, at hvis jeg vil gøre mit, så vil min himmelske Fader hjælpe mig. Jeg behøver ikke at frygte. Jeg kan ikke forestille mig en større glæde end at vide, at Gud er med mig. □

AT TILHØRE EN WARDSFAMILIE

Ældste Robert D. Hales
De Tolv Apostles Kvorum

De muligheder, som vi alle har for at vise omsorg og styrke fællesskabet i wardet eller grenen, er uendelige, hvis vi er villige til at give af os selv i kærlig tjeneste.

Det budskab, som Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige har til sine medlemmer er i virkeligheden ikke begrænset af ægteskabelig status eller nogen andre omstændigheder. Det herlige budskab er, at vor himmelske Fader og Jesus lever, og at de elsker enhver af os personligt. Jesu Kristi evangelium er blevet gengivet, så enhver af os kan modtage den kundskab og de ordinanser, som er nødvendige for at kunne vende tilbage til vor himmelske Faders og hans Søn Jesu Kristi nærhed. Nogle af vor Faders børn er gift, andre er enlige – men evangeliet er det samme for alle; lærdomme er de samme for alle.

Da jeg blev kaldet til generalautoritet for mere end 20 år siden, blev jeg bedt om at arbejde med de enlige voksne medlemmer af Kirken. Jeg lærte meget af de dejlige brødre og søstre, som jeg virkede iblandt. Jeg fik vedvarende mulighed for at blive belært af dem om deres særlige forhold, følelser, velsignelser, udfordringer og muligheder. Jeg har set brødre og søstre trække sig tilbage til deres egen lille kokon, hvor de har levet i bitterhed, ensomhed eller fortvivlelse. Jeg har set andre stortrives, når de har opmuntret og styrket andre og opbygget enhver, som de er kommet i kontakt med. Jeg har fået del i deres glæde, når de har fortalt mig om deres gode oplevelser, og jeg har fældet tårer med dem, når de har åbnet for deres tyngede hjerter og givet udtryk for deres smerter og frustrationer, fordi de ikke har opnået det, de brændende ønsker sig.

Når vi gør en indsats og hjælper andre i nød, kan vores egen følelse af ensomhed og ufuldkommenhed forsvinde – og blive erstattet af en følelse af håb, kærlighed og opmuntring.

Nogle af dem, der lider under dette, føler måske, at Brødrene ikke forstår deres trængsler og prøvelser. Men vi føler virkelig med jer.

I løbet af de sidste 20 år har jeg også erfaret en hel del om, hvordan Herren sørger for hver enkelt af os. Jeg er begyndt at forstå, at enhver af os har udfordringer, smerter og modgang. Ingen er fritaget for jordelivets realiteter. »Thi det er nødvendigt, at der er en modsætning i alle ting« (2 Nephi 2:11).

Vi kan alle hente trøst i en forståelse af dåbens store velsignelser. Når vi bliver døbt, bevæger vi os fra verden ind i Guds rige. I Guds rige er frelse tilgængelig for enhver, uanset hvilke omstændigheder vi befinder os i; om vi er gift, enlige, har børn, er barnløse, rige, fattige, unge eller gamle – mulighederne er uendelige. Der er næsten lige så mange kategorier, som der er mennesker. Men vi er alle børn af en kærlig himmelsk Fader, som ønsker, at vi skal nyde fremgang og vende tilbage til hans

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

nærhed. På det område er vi alle ens. Vi er ikke alene. Vi er alle elsket.

Vi skal være varsomme med at sætte os selv i en bås, der antyder et forhold eller en kategori, som gør os anderledes eller udelukker os fra Kirkens fællesskab. For eksempel hører vi til tider enlige beskrive det ward eller den gren, som de tilhører, som et »familieward« eller en »familiegren«, hvilket vil sige, at det er en kirkeenhed, der for størstedelen består af ægtepar med børn. Var det ikke bedre, om vi alle betragtede os som en del af en »wardsfamilie« eller »grensfamilie«, som bestod af voksne, unge og børn - individuelle brødre og søstre - der elsker og styrker hinanden? Guds kærlighed er uendelig og begrænses ikke af omstændigheder eller kategorier.

Vi tilhører alle et samfund af hellige. Vi har alle brug for hinanden, og vi arbejder alle hen mod samme mål. Enhver af os kunne trække os tilbage fra wardsfamilien på grund af vores forskelligheder. Men vi må ikke udelukke os selv eller isolere os fra vores muligheder på grund af de forskelle, som vi synes at se hos os selv. Lad os i stedet dele vore gaver og talenter med andre og bibringe dem fornyet håb og glæde og dermed styrke vores egen ånd.

En tidlig morgen talte min hustru og jeg om, at vores forældre var døde - vi var begge forældreløse. Vi konkluderede, at eftersom vi begge var i 60'erne, så havde det ikke den samme betydning, som det ville have haft, hvis vi var børn eller unge. Vi var vokset fra vores status som forældreløse. Det var ikke længere en begrænsning for vores vækst.

På samme måde kommer der et tidspunkt i livet, hvor vi indser, at den kendsgerning, at vi er enlige, ikke begrænser vores vækst. Hvis vi fokuserer på og dvæler ved vores status som enlige, kan vi på en måde gøre os selv forældreløse og føle, at vi er helt alene. Ensomhed i Guds rige er ofte et selvvalgt eksil.

Vi håber, at enhver af jer føler behov for at blive en del af wards- eller grensfamilien og benytte jeres enestående gaver og talenter til at opmuntre vore brødre og søstre. De muligheder, som vi alle har for at vise omsorg og styrke fællesskabet i wardet eller grenen, er uendelige, hvis vi er villige til at give af os selv i kærlig tjeneste.

For et år eller to siden var vi ude på en gård med vores slægt og familie. Alle familiens medlemmer var optaget af aktiviteter - bortset fra et af vore børnebørn. En eftermiddag kom han slentrende ind i køkkenet og bekendtgjorde til sin bedstemor: »Jeg keder mig.« Han havde netop givet udtryk for den tilstand, som han havde bragt sig selv i.

I stedet for at prøve at underholde ham de næste par dage viste hans bedstemor stor visdom ved at benytte denne lejlighed til at lære ham noget vigtigt. Først rakte han ham en kost, så han kunne hjælpe lidt til; derefter gav hun ham et stykke papir og en blyant og bad ham om at sætte sig ved køkkenbordet. Hun pegede hen på den liste med familieaktiviteter, som hang på køleskabsdøren. Hun bad sit barnebarn om at nedskrive de aktiviteter, som han kunne tænke sig at deltage i. Listen var lang. Derefter bad hun ham om at tilføje aktiviteter, som han selv havde lyst til at udføre. Listen blev længere. Snart havde han rigelig med aktiviteter til at holde ham beskæftiget.

Med listen i hånden deltog han muntert i aktiviteterne og dvælede ikke længere ved sin kedsomhed. Hans bedstemor havde kærligt lært ham at tage ansvar for sin egen lykke og ikke være afhængig af, at andre skulle bibringe ham glæde og lykke.

Den erfaring gælder os alle, uanset vores personlige omstændigheder. Ligesom vores barnebarn er vi ansvarlige

Når I elsker og trøster andre, som lider, vil Herrens Ånd besøge jer, og I vil finde kærlighed og trøst.

for vores egen lykke. Måske skulle vi udfærdige vores egen liste over måder, hvorpå vi kan bringe glæde og lykke ind i vores egen og andres tilværelse. Vores liste kunne omfatte:

- Bøn: »Kast din byrde på Herren, så vil han sørge for dig« (Sl 55:23).
- Studium af skrifterne.
- Samtaler med din biskop og din kvorumsleder eller hjælpeforeningspræsidentinde.
- Aktiv tjeneste.
- Opmuntring og opbyggelse af andre.

Og vi kan blive ved og ved.

Eftersom Herren nærer stor kærlighed til enhver af os, ønsker han, at *alle* skal være lykkelige. Gennem profeten Lehi har han til os sagt: »Menneskene er til for at kunne nyde glæde« (2 Nephi 2:25). Den her omtalte glæde er i nuet. Vi behøver ikke at vente til en anden dag, et andet år, indtil vores omstændigheder ændrer sig, eller indtil vi går gennem sløret og træder ind til vores evige herlighed. Vi skal finde glæde i nuet. Hvis vi elsker Jesu Kristi evangelium, kan vi finde glæde under alle forhold.

De, der er alene og ensomme, bør ikke konstant dvæle i deres hjerters lukkede kamre. En sådan isolation kan i den sidste ende medføre den ondes formørkende påvirkning, som fører til fortvivlelse, ensomhed, frustration og en følelse af at være uduelig. Når de først betragter sig selv som uduelige, vender de sig ofte til venner, der nedbryder de fintfølende åndelige kontakter og gør deres åndelige antenner og sendere ubrugelige. Hvad nytter det at søge råd hos dem, der selv er forvirrede og kun siger det, som vi ønsker at høre? Er det ikke bedre at søge råd hos kærlige forældre, præstedømme- og hjælpeforeningsledere og venner, som kan hjælpe os med at stræbe efter og nå celestiale mål?

Et af Kirkens enestående træk er, at dens ward og grene er dannet ud fra et geografisk grundlag. De er dannet på en sådan måde, at lederne kan være tæt på medlemmerne, så de kan kende og styrke dem. Alle medlemmer, der bor inden for disse geografiske enheder, har adgang til en mødesal, en præstedømmeleder og en hjælpeforeningspræsidentinde.

I Lære og Pagter får vi at vide: »Thi jeg, Herren, vil dømme alle mennesker efter deres gerninger, efter deres hjertes ønsker« (L&P 137:9). De, der lever trofast og som ikke får mulighed for at blive gift i dette liv, vil få mulighed for at opnå enhver velsignelse, ophøjelse og herlighed, der er tilgængelige for dem, der er indtrådt i og ærer det evige ægteskabs pagt. Det vigtige spørgsmål, som enhver af os må stille sig selv, er: Hvad er mit hjertes ønsker og hensigter?

Vi respekterer og ærer Kirkens enlige, voksne medlemmer for deres trofasthed, lydighed og hengivenhed. Alle Herrens velsignelser venter os, hvis vi vil tage aktiv del i den genoprettede kirke, uden at anbringe os selv i særlige omstændigheder eller kategorier. Vi er alle medlemmer af en wards- eller grensfamilie i et fællesskab af hellige, hvor vi alle kan bidrage med vores individuelle gaver og talenter. Vi gør klogt i at følge Frelserens eksempel, da han, mens han led på korset, sørgede for, at man tog sig af hans mor, og at hans bødler fik tilgivelse. Vi bør også koncentrere os om at sørge for andres behov. Når vi gør en indsats og hjælper andre i nød, kan vores egen følelse af ensomhed og ufuldkommenhed forsvinde - og blive erstattet af en følelse af håb, kærlighed og opmuntring.

Jeg lover jer, at I vil blive velsignet, når I giver af jeres gaver, talenter og ånd. Når I elsker og trøster andre, som lider, vil Herrens Ånd besøge jer, og I vil finde kærlighed og trøst. □

KRISTUS KALDER PETER OG ANDREAS, AF JAMES TAYLOR HARWOOD

MORMONOTE

FØLG LEDEREN

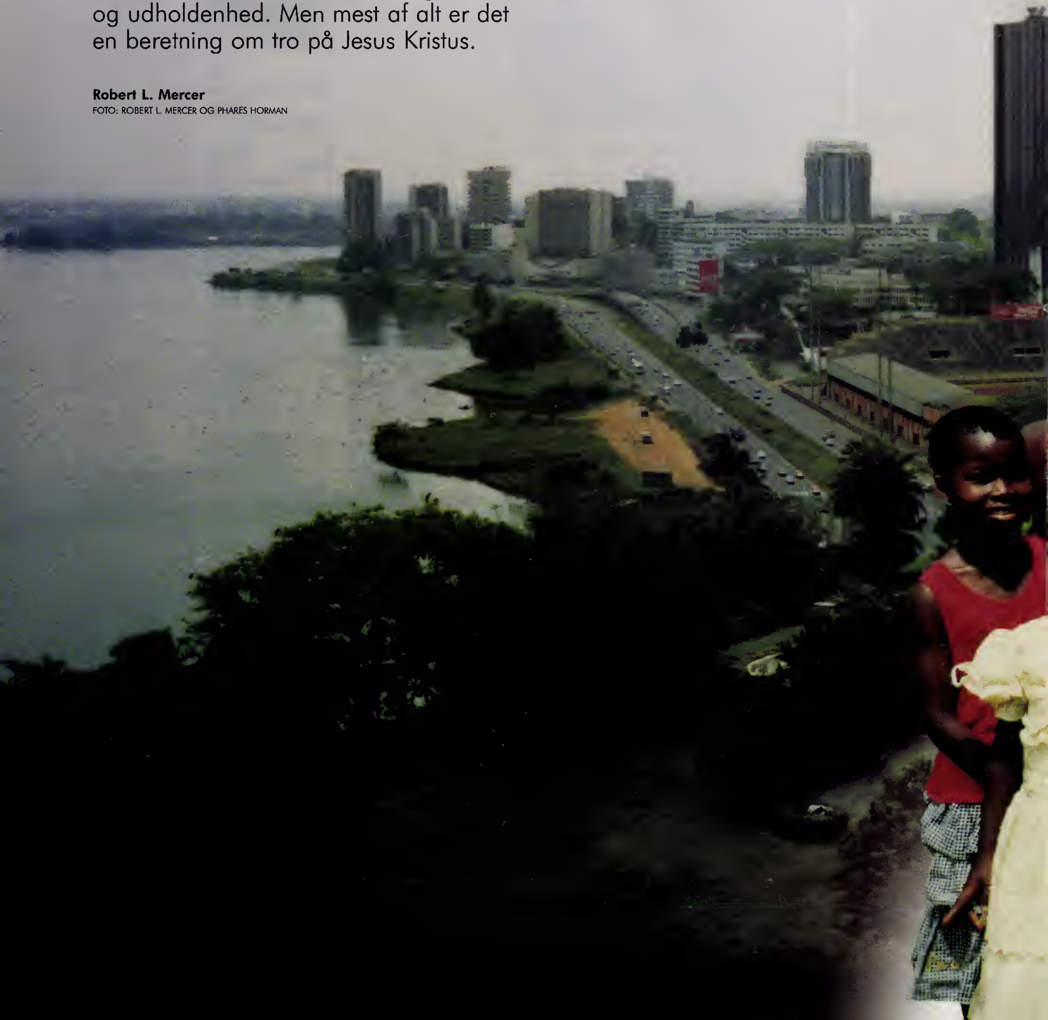

TAG IMOD INDBYDELSEN TIL AT FØLGE KRISTUS. DU VIL NYDE TUREN, FORDI HAN VISER VEJ. (SE 2 NEPHI 31:10–12).

PIONERER I
ELFENBENSKYSTEN

Historien om Kirkens pionerer i denne afrikanske nation er en beretning om ofre og udholdenhed. Men mest af alt er det en beretning om tro på Jesus Kristus.

Robert L. Mercer
FOTO: ROBERT L. MERCER OG PHARES HORMAN

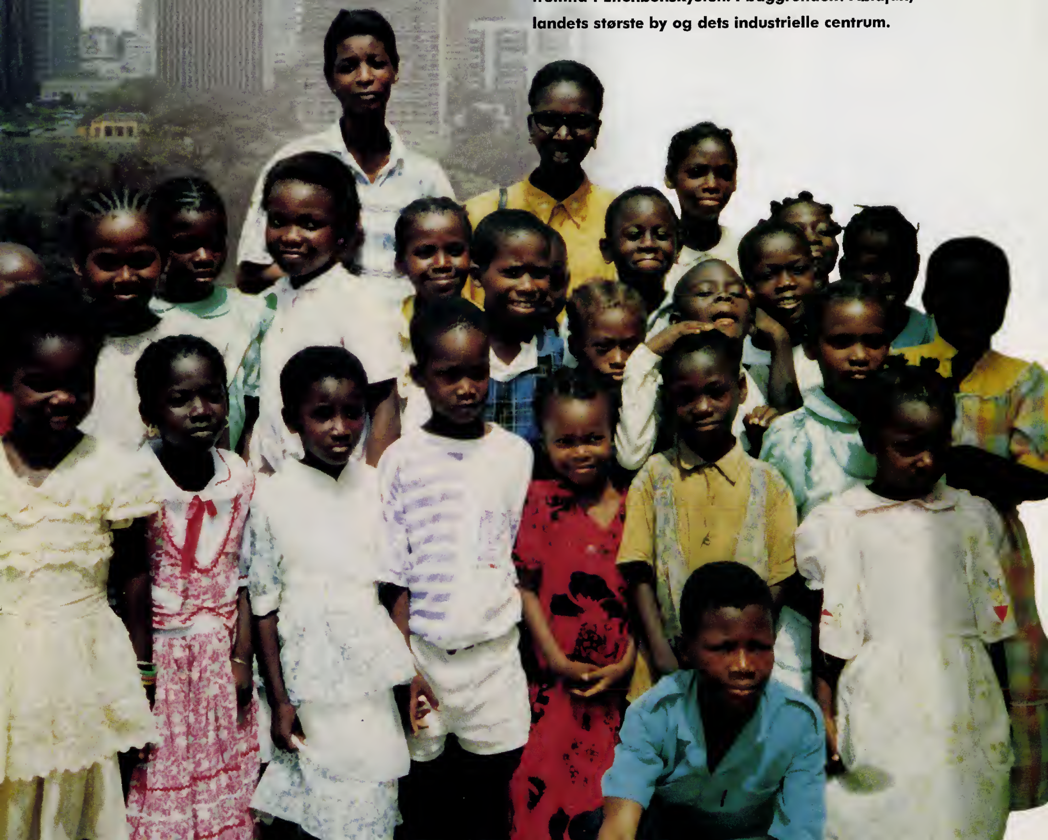
Herrens Ånd svæver over Afrika, bemærkede ældste James E. Faust fra De Tolv Apostles Kvorum, da han besøgte Afrika i 1992.[1] Faktisk kunne de fuldtidsmissionærer, som virkede i Elfenbenskysten, se den Ånds indflydelse, da folk i stigende antal begyndte at tage imod budskabet om genoprettelsen.

Åbenbaringen fra 1978 om præstedømmet til alle trofaste, værdige mænd i Kirken havde ikke en øjeblikkelig virkning i Elfenbenskysten, sådan som den havde i nogle engelsktalende afrikanske nationer. Kirkens engelsksprogede litteratur havde fundet vej til for eksempel Ghana og Nigeria, hvor folk begyndte at anmode Kirken om at sende missionærer. Men for det fransktalende Côte d'Ivoire, som ligger mellem Liberia og Ghana på Afrikas vestkyst, kom evangeliet ind ad en anden dør.

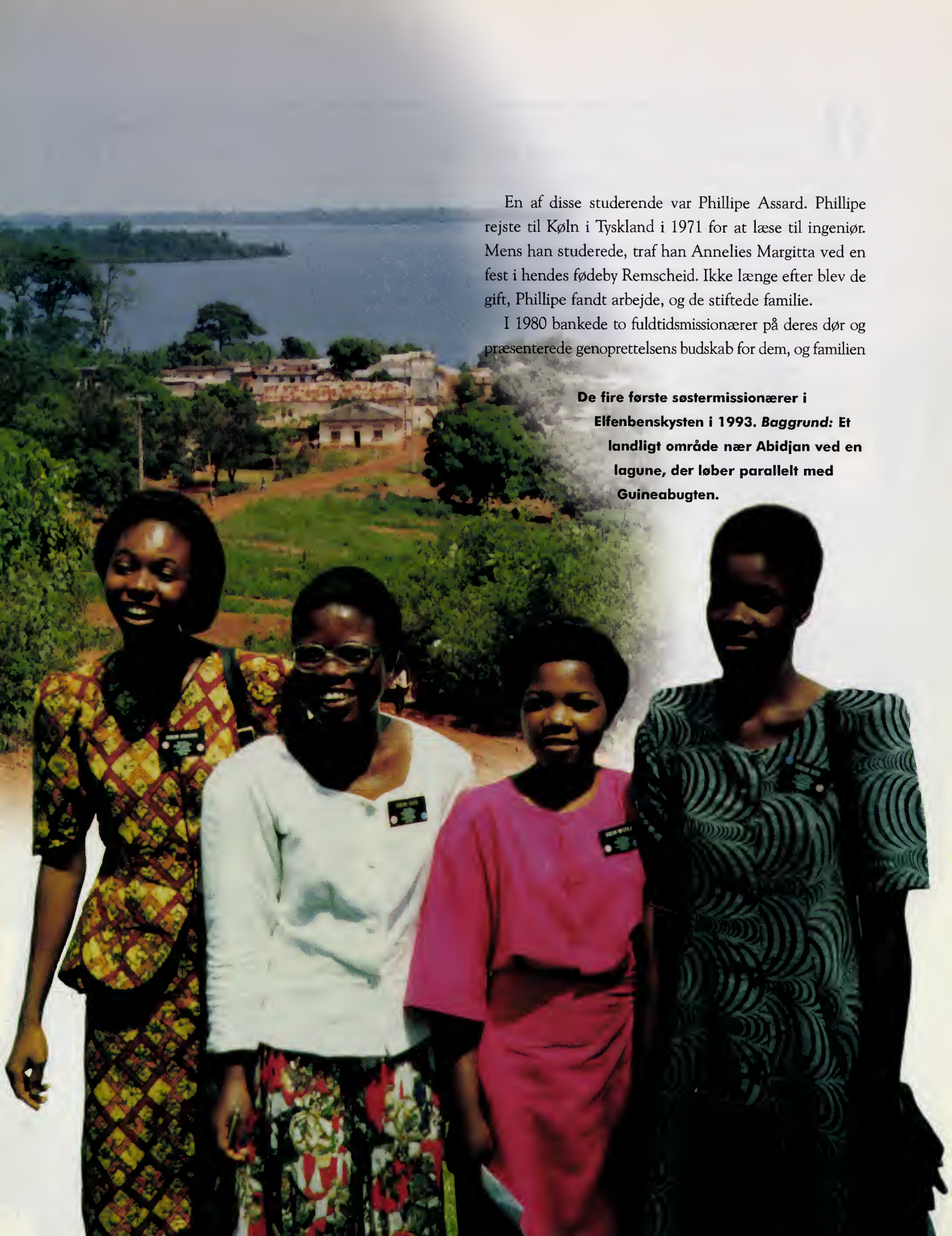
Historien om pionerkirken i Elfenbenskysten, er en beretning om trængsler og ofre, flid og udholdenhed. Men mest af alt er det beretningen om tro på og kærlighed til Frelseren.

PHILLIPE OG ANNELIES ASSARD

De indbyggere fra Elfenbenskysten, som har penge, studerer ofte ved europæiske universiteter. I 1970'erne og 1980'erne blev et stort antal af disse studerende fra Elfenbenskysten præsenteret for evangeliet i Europa. Da disse sidste dages hellige vendte tilbage til deres fædreland, hjalp de evangeliet med at slå rod og vokse der.

Primarybørn som disse repræsenterer Kirkens fremtid i Elfenbenskysten. *I baggrunden*: Abidjan, landets største by og dets industrielle centrum.

En af disse studerende var Phillipe Assard. Phillipe rejste til Køln i Tyskland i 1971 for at læse til ingeniør. Mens han studerede, traf han Annelies Margitta ved en fest i hendes fødeby Remscheid. Ikke længe efter blev de gift, Phillipe fandt arbejde, og de stiftede familie.

I 1980 bankede to fuldtidsmissionærer på deres dør og præsenterede genoprettelsens budskab for dem, og familien

De fire første søstermissionærer i Elfenbenskysten i 1993. *Baggrund:* Et landligt område nær Abidjan ved en lagune, der løber parallelt med Guineabugten.

Den første menighed, som bl.a. tæller familierne Assard og Affoué.

Assard tog snart imod evangeliet. De blev døbt kort efter og, med bror Assards egne ord, »overvældet af velsignelser«. Phillipe og Annelies blev beseglet til hinanden i templet i Schweiz, og Phillipe fandt et nyt job, som satte ham bedre i stand til at sørge for sin voksende familie, som på det tidspunkt bestod af sønnen Alexandre Joseph og datteren Dorothée Anne.

Trods familiens forbedrede økonomiske situation og bekvemme liv i Tyskland, begyndte bror Assard at følge sig draget mod sit fædreland Elfenbenskysten. Han indså, at den udvikling, som hans land havde allermest brug for, kun kunne opnås gennem Jesu Kristi evangelium, og han var fast besluttet på at spille en rolle i forkyndelsen af evangeliet i sit fædreland. Bror Assard fik afslag på en ansøgning til et firma, der søgte efter ingeniører i Elfenbenskysten, men han besluttede at tage på ferie til sit fædreland og personligt få overblik over jobsituationen. Det skuffede ham at erfare, at det firma, som han havde søgt job hos, var i økonomiske vanskeligheder. Der var ikke andre jobmuligheder.

»Jeg vendte tilbage til Køln, men jeg havde urokkelig tro på Herren, fordi jeg havde haft en drøm om, at evangeliet skulle rodfæstes i Elfenbenskysten,« mindes bror Assard. »Så efter bøn og faste sammen med min hustru vendte jeg i 1986 tilbage til Elfenbenskysten for at give det, som jeg selv havde modtaget, som en hjælp til at forbedre min families og mine landsmænds vilkår.«

Inden familien Assard forlod Tyskland, modtog de deres patriarkalske velsignelser, vendte tilbage til templet i Schweiz og drog til Frankfurt, hvor de mødtes med medlemmer af det europæiske områdepræsidentskab - ældste Joseph B. Wirthlin, der er i dag er medlem af De Tolv Apostles Kvorum, og ældste Russell C. Taylor, der nu er emeritusmedlem af De Halvfjerds. Efter at have forklaret deres ønske om at rejse til Elfenbenskysten, modtog familien »velsignelser og opmuntring fra dem,« siger bror Assard, »og ældste Wirthlin gav mig en liste over alle de medlemmer i Elfenbenskysten, som man havde kendskab til. Det var kun en håndfuld.«

Bror Assard sagde sit job op, og familien solgte deres hus og deres ejendele. Den 10. april 1986 rejste familien Assard til Elfenbenskysten. De flyttede ind hos hans forældre i en lille landsby nær Abidjan, som er landets største by og dets industrielle centrum. Hverken søster Assard eller hendes børn kunne tale fransk. Ikke desto mindre begyndte både Alexandre og Dorothée i skole, mens søster Assard lærte fransk af sine svigerforældre, og bror Assard søgte efter arbejde.

I et helt år søgte bror Assard forgæves efter et job. Han var tynget af ansvaret for at forsørge sin familie. Men han lod ikke besværlighederne med at finde arbejde afholde ham fra at fremme Herrens værk. Han og søster Assard sendte breve til medlemmerne på den liste, de havde fået i Tyskland. Familien Lucien Affoué fra Abidjan var de første, der svarede. Begge familier glædede sig over visheden om, at de ikke var alene. Andre medlemmer i Elfenbenskysten svarede også, men de boede for langt væk til, at de kunne mødes med dem.

Bror Assard ledte den voksende gren, indtil ældste Marvin J. Ashton fra De Tolv Apostles Kvorum og ældste Alexander B. Morrison fra De Halvfjerds besøgte landet i 1987. På det tidspunkt blev en medarbejder ved den amerikanske ambassade, Terry Broadhead, indsat som den første grenspræsident med bror Assard som rådgiver.

Da ældste Ashton indviede landet til evangeliets forkyndelse i september 1987, var der 16 medlemmer af Kirken i landet.

Bror Assard blev senere den første indfødte grenspræsident i Elfenbenskysten. Han virkede også som distriktspræsident. Søster Assard har været grenens hjælpeforeningspræsidentinde og præsidentinde for Unge Piger, samt distriktets hjælpeforeningspræsidentinde. Hendes musikalske talenter har været en uvurderlig hjælp til at lære de lokale at synge Kirkens salmer.

Timelige velsignelser fulgte de åndelige velsignelser. Efter at have været arbejdsløs i et år blev bror Assard ansat af en europæisk bilfabrikant i Abidjan. Hans kendskab til fransk og tysk, samt hans ingeniøruddannelse, gjorde han til den helt rette mand til jobbet. I dag er han assisterende teknisk direktør i firmaet.

Familien Assard er evigt taknemlige for deres velsignelser og for den indflydelse, der førte dem til Elfenbenskysten. Takket være den indflydelse har præsident Assard set sin drøm gå i opfyldelse, at evangeliet er blevet rodfæstet blandt hans folk. Opfyldelsen skete til dels den 17. august 1997, da Abidjan Stav i Elfenbenskysten blev dannet med Phillipe Assard som præsident. Gennem tårer og smil siger søster Assard om dannelsen af den første stav i hendes nye hjemland: »Vi har slidt og bedt for denne dag i 11 år.«

LUCIEN OG AGATHE AFFOUÉ

Da Lucien Affoué og hans familie rejste til Lyon i Frankrig, hvor han skulle studere kunstindustri, var han ikke klar over, at den vigtigste uddannelse, han ville få, var af åndelig art. Lucien, hans hustru Agathe og deres to døtre tog imod evangeliet, kort efter at fuldtidsmissionærerne havde banket på deres dør i 1980. Bordeaux Gren tog godt imod familien, og da de havde vist sig trofaste, blev ægteparret Affoué og deres døtre beseglet til hinanden i templet i Schweiz.

Da familien Affoué, der nu også talte en nyfødt søn, vendte tilbage til Elfenbenskysten i 1984, var de skuffede over at erfare, at der ikke var andre medlemmer af Kirken. Ikke desto mindre holdt de trofast møder i deres eget hjem og bad om, at de snart måtte få følgeskab af andre sidste dages hellige familier.

Det var svære tider. I Elfenbenskysten, der var fransk koloni indtil 1964, var og er vellønnede job sjældne. Det meste af landets industri er ejet af udenlandske firmaer. Arbejdsløsheden har været

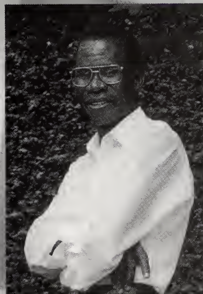
Medlemmerne står i kø for at få forfriskninger ved den første ungdomskonference i Kirken i Elfenbenskysten.

helt oppe på 80% i dette land, hvor de fleste mennesker bor i små landsbyer og ernærer sig som landmænd.

Trods den vanskelige økonomiske situation glædede familien Affoué sig i april 1986, da de modtog brev fra familien Assard. De to familier begyndte at holde fælles møder i familien Assards baghave. Mens familierne arbejde, tilbad Gud og bad om arbejde sammen, blev de knyttet tæt sammen og styrket åndeligt. Søster Affoué og søster Assard blev som søstre.

Familien Affoués bønner blev besvaret, da bror Affoué fik job som lærer i Bouaké, landets næststørste by, som ligger omkring 370 km nordvest for Abidjan. De måtte forlade den voksende gruppe af kirkemedlemmer i Abidjan. Men med styrkede vidnesbyrd og fornyet tro var familien Affoué med til at oprette Kirken i Bouaké i 1988. Der udbredte familien evangeliet, indtil de fik hjælp fra et missionærægtepar, som blev sendt til området.

Bror Affoué tjente som grenspræsident i fire år og fortsatte som grenspræsident, da grenen blev delt. I dag virker han som rådgiver til missionspræsidenten. Søster Affoué tjente som hjælpeforeningspræsidentinde, mens børnene underviste i klasserne og hjalp til på anden vis i grenen.

Adolphe Mande Gueu

ADOLPHE MANDE GUEU

Indtil landets første fransktalende missionspræsident ankom i juli 1992 og en ny mission blev oprettet i Elfenbenskysten i 1993, blev missioneringen i landet ledet fra Accra i Ghana af en engelsktalende missionspræsident.[2] Trods disse tidlige udfordringer, var medlemsskarens vækst imponerende.

I 1989 blev Robert M. og Lola Walker, et missionærægtepar fra Ghana, overflyttet til Elfenbenskysten. De talte ikke fransk, så de fik besked på at hyre en oversætter og søge hjælp hos de lokale afrikanske familier.

Ægteparret Walker tog imod deres nye opgave med en vis frygt, men med tro på, at Herren ville hjælpe dem med at leve op til deres nye ansvar. Ved møderne i kirken i Abidjan forstod ægteparret Walker til at begynde med kun det, som Ånden hjalp dem til at forstå. Under et møde kom en ung mand hen til dem og spurgte på flydende engelsk, om han kunne hjælpe dem. Den unge mand, Adolphe Mande Gueu, blev den første af de fire oversættere, som ægteparret Walker hyrede, underviste og døbte i løbet af deres 14 måneder lange ophold i Elfenbenskysten.

Inden sin dåb blev Adolphe hurtigt bekendt med evangeliet gennem sin oversættelse af møder og taler. Hans virke som oversætter for ægteparret Walker forberedte ham på at forstå og opnå et vidnesbyrd om Mormons Bog, som han læste på tre dage. Han siger, at Helligånden bar så stærkt vidnesbyrd om bogens sandhed, at han næsten læste den uafbrudt.

»Denne bog vidner for mig, at jeres budskab er fra Gud,« sagde bror Gueu til bror og søster Walker, »og min familie og jeg må få del i evangeliet.«

Bror og søster Gueu og deres fire børn har været stærke medlemmer af Kirken siden deres dåb i 1988. Han var grenspræsident og blev senere den første lærer i Kirkens Uddannelses System i Elfenbenskysten. I dag er han områdets CES-leder. Søster Gueu har også virket i utallige kaldelser, blandt andet som præsidentinde for Unge Pigers organisation i distriktet.

MAMMADOU OG JOSEPHINE ZADI

Mange af Elfenbenskystens pionerer har måtte lægge deres liv helt om. Typisk for denne ændrede livsførelse er beretningen om Mammadou Zadi, der er pensioneret grænsebetjent.

Inden bror Zadi blev medlem af Kirken, led han af dårligt helbred på grund af leverproblemer, forvoldt af et stort spiritusforbrug. Ikke desto mindre besluttede han at åbne et værtshus for sin opsparing. Han købte et værtshus med god beliggenhed og havde snart en blomstrende geschæft. Dengang var han ikke klar over, hvordan hans liv skulle ændre sig, efter at hans kone Josephine havde truffet fuldtidsmissionærerne. Josephine blev grebet af deres budskab, men kulturen i Elfenbenskysten fordrede, at hun fik sin mands tilladelse til at blive undervist af missionærerne. Han gav sin tilladelse, men sagde, at han ikke ville have noget at gøre med Kirken. Han var klar over, at det liv, han havde valgt at leve, ikke var foreneligt med evangeliets lærdomme.

Mammadou Zadi

Men Josephine ville så gerne dele sin evangeliske kundskab med sin mand. Det bad hun inderligt om. Bror Zadi hævder, at det var det, der bragte Helligåndens indflydelse ind i hans liv og tilskyndede ham til at lytte til missionærerne. Han blev også hurtigt grebet - ja, så meget, at han begyndte at efterleve visdomsordet. Da hans helbred blev meget bedre, blev han overbevist om, at evangeliet var sandt.

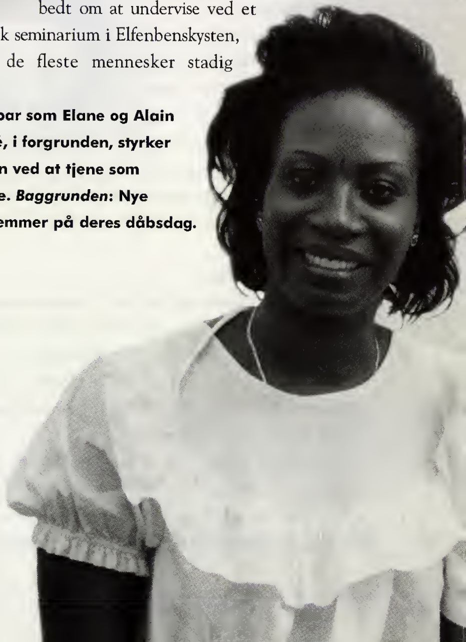
Da ægteparret Zadi blev døbt, voksede Kirkens medlemstal ikke blot med to, men snart med i alt 18 medlemmer af parrets nærmeste familie. Familien Zadi forkyndte også evangeliet for deres fjernere slægtninge, og nu forkynder en søn og en nevø budskabet om genoprettelsen til flere i Elfenbenskysten som fuldtidsmissionærer.

Da evangeliet fik den mest fremtrædende plads i deres liv, lukkede bror Zadi sit værtshus og skænkede bygningen til Kirken som mødesal. Bror Zadi forsørger sin familie med sin pension og indtægter fra forskellige udlejningsejendomme. Han og søster Zadi har også skænket mange timers tjeneste til Kirken. Bror Zadi har virket som distriktspræsident, og søster Zadi har været præsidentinde for Hjælpeforeningen i Dakoui Gren.

CHRISTOPHE MVOMO

På grund af sit stabile politiske styre tiltrækker Elfenbenskysten, der har omkring 14 millioner indbyggere, indvandrere fra hele Afrika. Christophe Mvomo var ikke en af dem, der kom i håb om at finde et bedre liv, men han fandt det alligevel.

I sit fædreland Cameroun var Christophe en fremragende student, og han blev udvalgt til at blive uddannet på et katolsk præsteseminarium. Da han var færdiguddannet, blev han bedt om at undervise ved et katolsk seminarium i Elfenbenskysten, hvor de fleste mennesker stadig

Ægtepar som Elane og Alain Tanoé, i forgrunden, styrker Kirken ved at tjene som ledere. *Baggrunden*: Nye medlemmer på deres dåbsdag.

dyrker de gamle stammereligioner. Omkring 30% af Elfenbenskystens indbyggere er kristne.

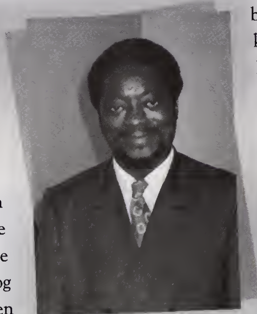
Da Christophe ankom til Abidjan, fandt han ud af, at mange unge mennesker lyttede til missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Hans nysgerrighed voksede, da flere unge mænd, blandt andet tre, som han kendte, blev kaldet som fuldtidsmissionærer for Kirken. Christophe havde en del spørgsmål med hensyn til den nye kirke, og han besluttede sig for at sætte dem, der udbredte dens lære, på plads.

»Til at begynde med var det hans tanke at bevise, at Kirken var på vildspor,« mindes søster Grace Mackay, som dengang tjente som missionær i Abidjan sammen med sin mand Theron. »Men han havde mange oprigtige spørgsmål, og han var villig til at lære nyt.«

Under sine samtaler med ældste og søster Mackay fik Christophe svar på spørgsmål, som han ikke troede, at der fandtes svar på. Den smukke frelsesplan lød sand, og betydningen af forsoningen stod klart for ham.

»Jeg blev omvendt til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, mens jeg endnu underviste som fuldtidslærer på et luksuriøst og anset katolsk seminarium,« skrev bror Mvomo i sin dagbog. »For at leve i overensstemmelse med min nye tro opsagde jeg min stilling på skolen, efter at have været medlem af Kirken i et år. Jeg mistede alle de privilegier og fordele, som jeg havde optjent efter ni års anciennitet.«

Christophe Mvomo

De udfordringer, som fulgte, satte bror Mvomos tro og udholdenhed på prøve. »Min kone, som var folkeskolelærer, lod sig skille fra mig,« mindes han. »Tre gange brød tyve ind i min lejlighed og stjal alt, hvad jeg ejede. En ven kørte galt med min dejlige bil. Jeg befandt mig pludselig i fortvivlende omstændigheder, men jeg var stadig fast besluttet på at følge Herren.«

I juli 1993 blev bror Mvomo kaldet som andenrådgiver til missionspræsidenten. Han har tjent godt og med udmærkelse, og han udholder stadig sine prøvelser, som dog blev lettet lidt, da han fandt et nyt job som lærer.

»Jeg ved, at min Frelser lever og døde for mig - for os alle,« siger bror Mvomo og bemærker, at Himlens velsignelser langt opvejer jordiske trængsler. Af taknemlighed for Frelseren og hans evangelium siger han, at »jeg skal gøre alt, hvad jeg kan for ham«.

EN LANG OG TÅLMODIG VENTEN

I 1992 var der omtrent 1000 medlemmer i Elfenbenskysten. To år senere var Kirkens medlemstal mere end fordoblet til 2500. I dag har Kirken ca. 3500 medlemmer og en stav, der består af 11 ward og fire grene i Abidjan, Bouaké og Yamoussoukro, der er landets hovedstad. Der er også grupper, som holder møder i andre byer.

Kirkens første kirkebygning i Elfenbenskysten blev indviet i april 1997, et årti efter at landet var blevet indviet til evangeliets forkyndelse, og kort før landets første stav blev dannet. Det at have deres egen kirkebygning er lidt af en milepæl for de hellige i Elfenbenskysten, som bl.a. familien Affoué og familien Assard, som har længtes efter en kirkebygning i deres fædreland, siden de to familier holdt møder under et træ i deres landsby for 11 år siden.

Afrikas bedste fremtidsudsigter findes i Jesu Kristi gengivne evangelium. For de sidste dages hellige i Côte d'Ivoire er den strålende fremtid ved at blive virkelighed. □

NOTER

1. Konference for missionspræsidenter i Nairobi i Kenya, den 10.–11. november 1992.

2. Den nye mission var kendt som Yaounde-missionen i Cameroun, indtil missionskontoret blev flyttet til Abidjan i maj 1993. Siden har missionen heddet Abidjan-missionen i Elfenbenskysten.

Unge piger fra Abobo Ward i Abidjan Stav i Elfenbenskysten.

LILLE LIAHONA

LIAHONA

148. ÅRGANG • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • MARTS 1999

Claire og Laurence fra Gournay i Frankrig

Marvin K. Gardner

FOTO: FORFATTEREN, BORTSET FRA HVOR ANDET ER ANGIVET

I Frankrig er det ikke usædvanligt at se smarte sportsvogne suse forbi på gaderne. Men det er usædvanligt at se en store familiebil køre ned ad vejen med far, mor og syv børn stuvet sammen i den.

Mange familier i Frankrig har kun et eller to børn. Folk bliver ofte overrasket over at høre, at Michel og Pascale Küsseling har syv.

Familien Küsseling bor i Gournay, en smuk by med 6000 indbyggere, der ligger lige uden for Paris. De tilhører Torcy Ward i Paris Øst Stav. Der står en hel række børnecykler i deres indkørsel. I baghaven er der træer at klatre i og en rutsjebane.

Der er fire drenge og tre piger i familien. Julien på 14 er lærer og elsker at svømme. Jérome på 13 er diakon og

Küsseling

elsker at svømme og spille klaver. Så følger tvillingepigerne på 10, Claire, som spiller fløjte og elsker ballet, og Laurence, som også spiller fløjte, men foretrak svømning fremfor dans. Så kommer den ni-årige Marie, der kan lide at danse og spille klaver. De to yngste er drenge: Christophe på seks, som er ved at lære at svømme, og Nicolas på fire, som kan lide at spille bold.

»Jeg har altid ville have en stor familie, selv før jeg blev medlem af Kirken,« siger søster Küsseling. »Jeg elsker børn.«

»Den sværeste tid,« ler bror Küsseling, »var da Marie blev født, og tvillingerne kun var et år gamle. Pludselig havde vi tre piger på næsten samme alder. De blev lidt jaloux på hinanden, fordi jeg havde tre piger at kramme og kun to knæ, som de kunne sidde på!«
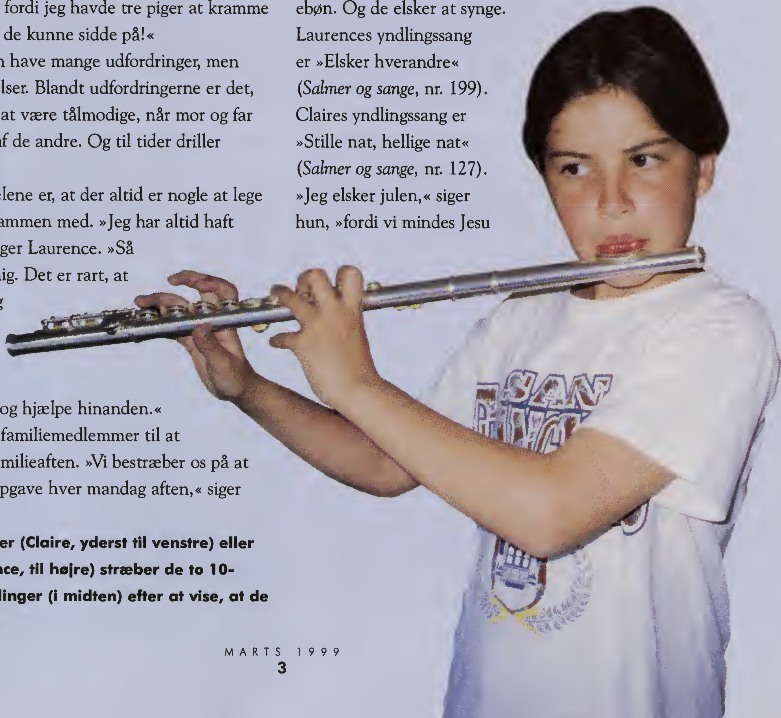
Store familier kan have mange udfordringer, men også mange velsignelser. Blandt udfordringerne er det, at børnene må lære at være tålmodige, når mor og far er optaget af nogle af de andre. Og til tider driller søskende hinanden.

Men blandt fordelene er, at der altid er nogle at lege med. Eller arbejde sammen med. »Jeg har altid haft mange søskende,« siger Laurence. »Så det er normalt for mig. Det er rart, at der er både større og mindre søskende i familien. På den måde kan vi lære af hinanden og hjælpe hinanden.«

Og der er mange familiemedlemmer til at dele opgaverne til familieaften. »Vi bestræber os på at give hvert barn en opgave hver mandag aften,« siger søster Küsseling. »En dirigerer musikken, en anden finder på noget til lektionen, og nogen laver forfriskninger. De deltager alle sammen.« Familieaften er også det tidspunkt, hvor børnene fortæller om det, de har lært eller lavet i Primary.

De elsker at komme i Primary. »Jeg hører om Jesus, om hans liv og det, han gjorde,« siger Laurence. »Og vi hører om Joseph Smith. Han oversatte Mormons Bog og organiserede Kirken, da den blev genoprettet. Jeg tror på, at han var profet.«

Børnene holder af at læse historier fra *L'Étoile*, som er Kirkens fransksprogede tidsskrift. De læser også skrifterne sammen og holder familiebøn. Og de elsker at synge. Laurences yndlingssang er »Elsker hverandre« (*Salmer og sange*, nr. 199). Claires yndlingssang er »Stille nat, hellige nat« (*Salmer og sange*, nr. 127). »Jeg elsker julen,« siger hun, »fordi vi mindes Jesu

Hvadenten de danser (Claire, yderst til venstre) eller spiller fløjte (Laurence, til højre) stræber de to 10-årige Küsseling-tvillinger (i midten) efter at vise, at de følger Jesus Kristus.

fødsel og kan være sammen. Det betyder meget for mig.«

Bror Küsseling har været medlem af Kirken hele sit liv. Som ung mand var han missionær i New Caledonia, som er en ø i Stillehavet. Han tjener i øjeblikket som rådgiver i missionspræsidentskabet i Paris. Søster Küsseling, der er primarylærer, blev døbt for 16 år siden og er den eneste i sin familie, som er medlem af Kirken. Bror og søster Küsseling blev gift i templet i Schweiz. Claire siger, at det er vidunderligt at vide, at deres familie kan være sammen for evigt.

Claire er også taknemlig for mange andre velsignelser, som kommer af at være medlem af Kirken. Da hun var tre år gammel, blev hun meget syg og fik krampe. »Vi var meget bange,« siger søster Küsseling. »Hendes far gav hende en velsignelse, og så kørte vi hende på hospitalet. Den næste dag var Claire rask igen. Hun har ikke haft krampe siden.«

Claire husker ikke selv hændelsen, men hun ved, at hun blev helbredt ved præstedømmets magt. Men hun mindes en anden gang, var præstedømmet betød meget for hende. Hun husker tydeligt den dag, hvor hendes far døbte hende. »Det gjorde mig gladere, end jeg før havde været;« siger hun. »Jeg vidste, at Jesus ville tilgive alle mine synder.«

***Herover til venstre:* Laurence (til venstre), Claire (til højre) og deres familie ankommer til kirke i deres bil. *Herover:* Tvillingerne vil være som deres mor Pascale. *Til højre:* I denne store familie er der altid nogen at lege med. På rutsjebanen i baghaven: (forfra) Claire, Laurence, Nicolas, Julien og Christophe; (stående) Jérome og mor. *Herover til højre:* Klar! Parat! Kør! Marie, Laurence og Nicolas cykler ned ad vejen.**

»Jeg har set min far velsigne og døbe familiens børn. Og da han var biskop, velsignede han også andre mennesker i wardet, som var syge og havde brug for en velsignelse,« siger Claire. »Han giver os en velsignelse, når vi begynder på et nyt skoleår. Når han gør det, ved jeg, at jeg får et godt år.«

Hendes tvillingesøster Laurence siger: »Jeg tror, at min himmelske Fader hører mig, når jeg beder. Han har besvaret mine bønner. Da vores far mistede sit arbejde for fire måneder siden, bad vi alle sammen om, at han måtte få et nyt job. Og han fik et nyt job i løbet af to uger!« Bror Küsseling arbejder nu som økonomisk rådgiver for et engelsk firma i Versailles.

Både Claire og Laurence holder af matematik, og de er begge dygtige elever. Selvom de er de eneste sidste dages hellige på deres skole, har de lært at vælge venner, der har nogenlunde samme standarder som de

selv, og de har fortalt nogle af dem om Kirken.

»Eftersom mine forældre og slægtninge ikke er medlemmer af Kirken,« siger søster Küsseling, »bærer børnene ofte deres vidnesbyrd for deres onkler, tanter, fætre, kusiner og bedsteforældre.«

Og de bestræber sig på ved deres handlinger at vise, at de følger Jesus Kristus. For eksempel hjælper de tit deres nabo, en 87-årig mand, som bor alene. De bærer varer hjem for ham, fordi de er bange for, at han skal falde. Og de hjælper ham med at fodre hunden. Til gengæld lader han børnene spise kirsebær fra de grene af hans træ, som rager ind i familien Küsselings baghave.

»I Kirken har jeg lært at være høflig,« siger Laurence. »Evangeliet lærer mig at være venlig mod de mennesker, jeg omgås, især min familie.«

Men fremfor alt vil både Claire og Laurence være lige så god en mor, som deres egen mor er. De er glade for at tilhøre en familie, som folk lægger mærke til. Nogle lægger mærke til familien Küsseling på grund af deres store familie eller deres store bil. Men fremfor alt lægger folk mærke til dem, fordi de elsker hinanden og gør en indsats for at efterleve evangeliet. □

Jesus Kristus viser os vejen

Sydney S. Reynolds

»For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv« (Joh 3:16).

Simeon og Anna var meget gamle. En dag så de Jesusbarnet i templet. De vidste, at han var kommet til jorden for at frelse menneskene fra deres synder (se Luk 2:21–38). Jesus voksede op, ligesom du gør. Han »gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker« (Luk 2:52). Vi går frem i vækst, når vi spiser sund mad og får motion.

Jesus voksede sig også stærk i ånden (se Luk 2:40). Da han var 12 år, tog han med til Jerusalem for at fejre påsken. Hans forældre troede, at han fulgtes med deres karavane hjem, men Jesus var blevet i Jerusalem. Da de fandt ham tre dage senere, talte han med de lærde i templet. »Alle, der hørte det, undrede sig meget over hans indsigt og de svar, han gav« (se Luk 2:41–51).

For at vokse i ånden og i visdom må Jesus have studeret skrifterne. Han var lydig mod sine forældre (se Luk 2:51). Hans familie holdt budene og efterlevede Herrens lov. Fordi Jesus vandt yndest hos Gud og mennesker, ved vi, at han valgte det rette og var ærlig og god mod andre.

Selv som barn var Jesus et eksempel, som vi bør følge. Vi kan også vokse os stærke i ånden og i visdom og gå frem i yndest hos Gud og mennesker. Jesus har vist os vejen.

Instruktioner

Tag side 7 ud af bladet og lim den på tykt papir. Klip langs de stiplede linjer rundt om panelerne og rundt om hver låge. Klip et stykke papir ud i samme størrelse som panel A. Lav en lomme ved at anbringe panel A (med den trykte side opad) oven på det udklippede papir og lim det sammen i bunden og i siderne. Besvar spørgsmålet: »Hvordan kan jeg vokse?« ved at stikke panel B ned i lommen, læse på hver låge, åbne den og læse det, der står inde i ruden. Træk panel B op, så der dukker flere oplysninger frem.

Forslag til fællestid

1. Brug billeder fra kirkebiblioteket eller billedsamlingen Evangelisk kunst til at fortælle beretningen om Anna og Simeon (se Luk 2:21–38) og om Jesu besøg i Jerusalem (se Luk 2:41–51). Spørg børnene, hvad der menes med Luk 2:40, 52. Fortæl dem, at vi kan vokse på mange måder. Hæng en ordstrimmel for hver af nedenstående kategorier op og fortæl børnene, hvad man kan gøre ved hver af dem. Giv et barn et stikord og lad ham eller hende vise, hvilken kategori stikordet hører hjemme i ved at udføre en passende handling. For eksempel: Vækst - spil med armmusklerne (drik rent vand, få motion hver dag, undgå narkotika); Ånden - fold armene og bøj hovedet (husk at bede, adlyd dine forældre, tjen andre); Visdom - rør ved din pande (overvej skrifterne, vær flittig i skolen, hold budene); Yndest hos Gud og mennesker - læg hånden over hjertet (prøv at være som Jesus, vælg det rette, vær venlig mod andre). Forklar, at stikordene kan passe på mere end en kategori. Syng »Jeg prøver at være som Jesus« (Børnenes sangbog, s. 40).

2. Bed fire voksne om at fortælle følgende historier: Bespisningen af de 5000 (se Matt 14:15–21); helbredelsen af Jairus' datter (se Mark 5:21–24, 35–43); helbredelsen af den kvinde, der rørte ved Jesu tøj (se Mark 5:25–34); opvækkelsen af Lazarus (se Joh 11:1–45). Bær vidnesbyrd om, at mirakler kan helbrede og trøste os. Fortæl børnene, at det største mirakel står beskrevet i Joh 3:16. Lad børnene gentage dette skriftsted. Syng »Han sendte sin Søn« (Børnenes sangbog, s. 20). ☐

ILLUSTRERET AF TADD R. PETERSON; UDSNIT AF DEN STØRSTE AF ALLE, AF DEL PARSON

»Og Jesus gik frem i visdom og vækst og yndest hos Gud og mennesker.« (Luk 2:52).

I yndest

I visdom

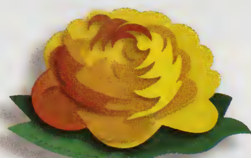
I ånden

I vækst

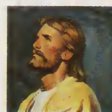
Jesus viser os vejen

Panel A

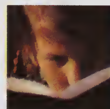
Hvordan kan jeg vokse?

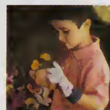
Prøv at være som ham.

Hold budene. Overvej skrifterne.

Tjen andre. Bed ofte.

Spis sundt. (Se L&P 89). Få motion

Panel B

»Den, Herren elsker,
bor i tryghed«
(5 Mos 33:12).

Ikke ét hår

Emily Cannon Orgill

ILLUSTRERET AF STEVE KROPP; *FRELSEREN*, AF GARY L. KAPP

Bare en historie mere,« tryglede Birgitte. »En mere?« Far lukkede den billedbog, som han lige havde læst og lo.

»Jeg kan ikke sove endnu. Jeg er slet ikke træt.« Birgitte hadede at gå i seng - især efter at hendes søster var flyttet ind på værelset ved siden af, så hun nu var alene. Tidligere havde Birgitte aldrig lagt mærke til skyggerne og nattens hviskende lyde.

»Hmmm ... « Far strøg sig over hagen. »Når jeg ikke kan sove om natten, er det som regel, fordi der er noget, som plager mig. Når det sker, kan jeg altid finde noget i skrifterne, som kan hjælpe eller trøste mig.« Han rakte hånden over til Birgittes natbord og tog en slidt udgave af skrifterne, som havde tilhørt hendes mor. »Er der noget, der plager *dig*, Birgitte?«

»Ikke rigtig.« Birgitte ville ikke indrømme, at hun var bange.

Far nikkede forstående. »Her er lidt ensomt, ikke? Og mørkt.« Han bladrede gennem Det Nye Testamente. »Jeg tror, at vi kan finde noget her, som kan trøste dig. Lad os nu se ... «

Da han havde fundet det skriftsted, han søgte, strakte han sine lange ben og smilede til Birgitte. »Der står i skrifterne, at vor himmelske Fader ved alt om hver enkelt af os. Han ved endda, hvor mange hår vi har på hovedet. I Lukas 12:7 siger Jesus: ›Ja, selv alle jeres hovedhår er talt. Frygt ikke.‹«

»Orv!« Birgitte spærrede øjnene op.

Far båttede forsigtigt Birgitte på næsen. »Og fordi han kender dig så godt, elsker han dig meget, meget højt.« Han bladede videre. »Her er et andet skriftsted, som blev skrevet for meget længe siden, men det lyder næsten, som om det taler til dig i dag. Det her er fra 5 Mosebog 31:6 i Det Gamle Testamente: ›Vær modige og stærke! Vær ikke bange, og nær ikke rædsel for dem, for Herren din Gud går selv med dig, han lader dig ikke i stikken og svigter dig ikke.‹«

»Hvad betyder *svigter*?« spurgte Birgitte.

»Det betyder, at han aldrig lader dig være alene. Han vil altid våge over dig og passe på dig og gøre alt det, som han ved er bedst for dig. Du betyder meget for din himmelske Fader. Lad os gå tilbage til det første skriftsted, vi læste i Lukas 12. Lad mig begynde

med vers 6: ›Sælges ikke fem spurve for to skilling? Og ikke én af dem er glemt af Gud.

Ja, selv alle jeres hovedhår er talt. Frygt ikke, I er mere værd end mange spurve.‹«

Birgitte var forbavset. »Hvordan kan vor himmelske Fader kende og passe på alle de små dyr og fugle og os?«

»Det ved jeg ikke, men jeg ved, at han gør det. Jeg kan huske en historie, som stod i et af Kirkens tidsskrifter for mange år siden. Det var en historie om en lille spurv, der fløj ind i Tabernaklet i Salt Lake City, mens dørene stod åbne.«

»Mener du den store bygning på Tempelpladsen, hvor de holder generalkonferencer?«

Far nikkede. »Bygningen var tom, da fuglen fløj derind, så arbejderne åbnede alle dørene i håb om, at fuglen ville flyve ud igen.«

»Gjorde den det?«

»Nej. De tilkaldte hjælp, og nogle folk kom med net på lange stænger, som de ville fange fuglen med.«

Birgitte kunne huske, at hun havde set et billede af det indvendige af Tabernaklet. Der så ud til at være meget højt til loftet. Stængerne på de net måtte have været meget, meget, meget lange!

Far fortsatte: »Folk løb fra den ene ende af Tabernaklet til den anden for at fange fuglen, men det skræmte bare det stakkels kræ. Den rædselsslagne fugl fløj frem og tilbage mellem orgelpiberne og balkonen i den modsatte ende. De mennesker, som arbejdede i Tabernaklet begyndte at blive bekymret. Det skulle afholdes en vigtig koncert den aften, og tiden var knap. De skulle have fuglen ud.«

»Hvad gjorde de så?« hviskede Birgitte.

»Fuglefængerne fra kommunen kunne ikke finde nogen anden løsning, så de foreslog, at man skød fuglen med et luftgevær.«

»Åh nej,« sagde Birgitte bekymret.

»De tænkte også på at lægge gift ud, som fuglen ville spise.«

»Åh nej, far. Det gjorde de vel ikke?«

»Næ,« sagde far, »Tabernaklets leder ville ikke lade dem gøre fuglen fortræd. Han tænkte på, hvor meget den lille fugl betød for vor himmelske Fader. Han vidste, at vor himmelske Fader vidste, hvordan man kunne hjælpe fuglen, så han vendte sig om og bad en stille, enkel bøn. Straks fortalte Helligånden ham, hvad de skulle gøre. Han gav hurtigt arbejderne besked på at slukke alt lyset, lukke skodderne og alle dørene undtagen én. Da fuglen så lyset, fløj den hen imod det, og så slap den endelig ud i friheden. Den fløj ud i sikkerhed.«

»Det var godt, at vor himmelske Fader hjalp fuglen.«

Far bøjede sig ned og kyssede hende på kinden. »Han vil også altid hjælpe dig, Birgitte. Du skal bare spørge ham. Lov mig, at du altid vil huske det.«

»Det lover jeg,« smilede Birgitte og puttede sig ned under dynen. □

** Se Ronald D. John, »En spurv i Tabernaklet«, Stjernen, december 1989, s. 38–39.*

Bønnespil

Julie Wardell

Lim spillets brikker på tykt papir og klip dem ud. Du samler hvert lille puslespil ved at finde det billede og den tekst, der hører sammen.

Hvem er jeg?

Janet Fawcett Higginson

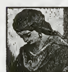
Se om du kan finde ud af, hvem disse mennesker fra Det Nye Testamente er. Tjek dine svar ved at slå skriftstedshenvisningerne op.

Inden jeg blev omvendt til den sande Kirke, forfulgte jeg dem, der troede på Jesus Kristus. Efter at have set Jesus i et syn blev jeg hans discipel. Jeg rejste i mange år som missionær og forkyndte evangeliet for jøder og hedninger. Min første missionærkammerat hed Barnabas. Hvem er jeg? (Se ApG 9:1–22; 13:2, 9). ______

Jeg var den første af Jesu Kristi seniorapostle. Min bror Andreas og jeg var fiskere. Et af de navne, som jeg kendes ved, betyder »klippe«. Hvem er jeg? (Se Matt 4:18–20; Joh 1:40–42). ______

Jesus uddrev syv djævle af mig. Jeg blev hans discipel, og jeg var den første, der så ham efter hans opstandelse. Hvem er jeg? (Se Luk 8:2; Mark 16:9). ______

Jeg havde en lille datter på 12 år, som blev meget syg og døde. Jesus kom hjem til mig og vækkede hende fra de døde. Hvem er jeg? (Se Luk 8:41–42, 49–56). ______

ILLUSTRERET AF ROBYN S. OFFICER; KOBBERSTIK AF GUSTAVE DORÉ (1832–1883)

SMÅ VENNER

Daniels valg

Ann Woodbury Moore

Da kong Nebukadnesar og hans soldater indtog Jerusalem, tog de mange israelitter med tilbage til Babylon. Der gav kongen sin hofchef en vigtig opgave, nemlig at udpege de klogeste og sundeste af de israelitiske børn, føre dem til paladset og undervise dem i de lærdes sprog og kundskab.

Fire af de børn, der blev udpeget var Daniel og hans venner Hananja, Mishael og Azarja. At bo på paladset var slet ikke som at bo derhjemme. På paladset fik de babylonske navne: Beltshassar, Shadrak, Meshak og Abed-Nego.

Børnene fik også særlig mad. Kongen selv spiste af den samme mad, men Daniel vidste, at den ikke var sund for ham. Han bad hofchefen om ikke at tvinge dem til at spise maden og drikke vinen.

Hofchefen sagde, at Daniel skulle spise maden, ellers ville han ikke være lige så sund og rask som de andre børn. Så ville kongen blive vred og lade hofchefen henrette.

Daniel ønskede ikke, at hofchefen skulle komme noget til, så han spurgte, om han og hans venner måtte spise grøntsager og drikke vand i ti dage. Og hvis de så ikke kunne måle sig med de andre børn, ville de spise kongens mad.

Det gik hofchefen med til. Efter ti dage var Daniel og hans venner stærke og fulde af energi. De så sundere ud end de andre børn. Og de var klogere end selv kongens rådgivere! (Se Dan 1:1–20). □

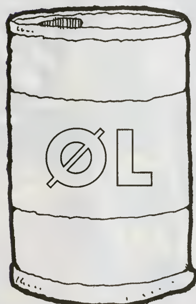

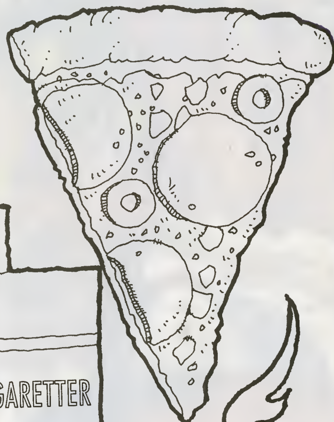
ILLUSTRERET AF SHAUNA MOONEY KAWASAKI

Vælg som Daniel

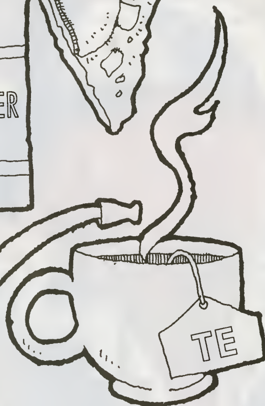
Ved du, hvad der er sundt for dig? Farvelæg det, som er sundt.
Sæt kryds over det, som er usundt.

FARS TRICK

Vira H. Blake

(Bygget over en virkelig historie)

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

Store tårer trillede ned ad Bennys kinder, mens han så Frederik og Dennis hale Frederiks soppebassin over mod Dennis' hus.

Hele vejen hjem fra skole havde de tre drenge talt om at lave en jungle i en dynge jord bag Dennis' garage. Dennis' far havde givet dem lov.

Frederiks soppebassin skulle være en skjult sø. De grønne grene, som Dennis' far havde klippet af sine træer, skulle være palmer. De ville bruge deres tøjdyr, sten og kæppe som dyr. Benny vidste, hvor der lå en snoet kæp, som var helt brun og lignede en slange. Den ville han anbringe i et af træerne og lege, at det var en stor pytonslange.

De skulle have korte bukser og bare fødder. De skulle kravle gennem deres jungle med bue og pil og holde udkig efter vilde dyr. Det ville blive smaddersjovt!

Benny var styrtet ind i huset for at snuppe en mellemmad og sine korte bukser – og så fik han øje på sedlen på køleskabsdøren: GLEM DET NU IKKE, BENNY! Kærlig hilsen, mor.

Han blev så skuffet, at han end ikke kiggede efter for at se, hvilke lækkerier mor havde sat frem til ham. Han havde mistet appetitten ved tanken om, at han skulle luge to rækker majs, inden han kunne lege!

Det hjalp ikke at tænke på, at det var hans egen skyld. Han havde pjattet omkring hele lørdagen, mens far, mor, Susanne og Pernille havde luget i majsen. Da han skulle til at tage fat, var tante Annelise, onkel Jørgen, Niels og Michael dukket op.

»Så slipper du nu. Vi vil ikke skuffe dine fætre. De er kørt langt for at lege med dig,« havde mor sagt, men bestemt tilføjet, *»men på mandag efter skoletid kan du ikke lege, før du har luget.«*

Og der hang sedlen for at minde ham om det.

Benny begyndte at græde. Han var så ked af det. Han fik det endnu værre, da han så Frederik og Dennis gå forbi med soppebassinet. Nu skulle de lege jungle uden ham. Og det var hans egen skyld.

Han traskede ud i haven og begyndte at luge. Han arbejdede hurtigt i håb om at kunne blive færdig i god tid, så han kunne lege inden aftensmaden. Så kom han i tanker om, at far havde sagt, at han skulle være forsigtig, så han ikke ødelægge de nye majsplanter. Han kunne ikke arbejde hurtigt. Han skulle være forsigtig.

Da han kiggede ned langs rækken af majs, virkede den så lang som en uendelig landevej. Og han skulle luge to rækker, før han kunne lege! Det ville han aldrig kunne nå i tide til at lege jungle med sine venner.

Benny begyndte at græde igen, hvilket kun gjorde det hele værre, for han fik ikke luget, mens han græd.

Han fik øje på en skygge, der nærmede sig og så op. Hans far stod lige bag ved ham.

Benny kastede pinden og lugede hen til den. Igen og igen kastede han pinden og lugede hen til den. Og som ved et trylleslag var han pludselig færdig!

»Kig nu ned ad rækkerne,« sagde far.

Benny var forbløffet. De to rækker var slet ikke blevet kortere. De var lige så lange som de andre rækker i haven, ligesom før.

Så forstod Benny fars »trick«. *For at få et stykke arbejde til at gå hurtigere kan man dele det op i mindre stykker og arbejde så hårdt man kan.* Han så op. Solen var stadig langt fra bjerget. Far måtte være kommet tidligt hjem. Der var stadig tid til at lege!

»Juhuuuuu!« råbte Benny. Han gav far et stort knus, så hentede han sin »slangekæp« og løb over til Dennis' have for at være med til at forvandle en jordbunke til en mørk, mystisk jungle fuld af sjov og eventyr. □

Normalt var Benny glad, når far kom hjem. Men ikke i dag. Hvis far allerede var hjemme, måtte det snart være spisetid. Og så blev der ikke tid til at lege.

»Min lille dreng ser ud til at være ked af det,« sagde far.

Benny prøvede at skjule tårerne.

»Du synes sikkert, at de majsrækker ser meget lange ud,« gættede far.

»Ja,« sagde Benny. Hans underlæbe begyndte at skælve. »Og Dennis og Frederik bygger en jungle. Og jeg kan ikke være med.«

»Jeg kender et trick,« sagde far.

»Hvad for et trick?«

»Et, der får lange rækker til at blive kortere,« svarede far med et glimt i øjet.

»Der er der ingen trick, der kan.«

»Prøv at se.« Far kastede en lille pind et stykke ned ad rækken. »Hvis du ikke ser længere end til pinden, så vil rækken blive kortere. Kom nu. Prøv det.«

Benny begyndte at luge. På ingen tid nåede han hen til pinden.

»Kast den nu lidt længere væk, men lad være med at se op,« sagde far.

Denne gang var det som om Benny nåede frem til pinden endnu hurtigere. Far kastede pinden igen, og Benny lugede hen til den. Og igen. Pludselig var Benny lige ved at støde hovedet mod stakittet. Han var færdig med rækken! »Orv. Den blev virkelig kortere!«

»Gør nu det samme med den anden række,« foreslog far.

LEV ET GODT LIV OG BERED DIG PÅ EVIGHEDEN

De fleste af os har på et eller andet tidspunkt funderet over meningen med livet. Om dette emne har præsident Brigham Young sagt: »Hvorfor er vi her? For at lære at nyde mere og for at øge vores viden og erfaring« (*Kirkens præsidenters lærdomme: Brigham Young*, 1997, s. 85).

En af de grundlæggende erfaringer her i livet er trængsler. Trængsler kan øge vores kundskab, og, hvis vi holder os til evangeliets principper, kan det bringe os større glæde.

DER ER ET FORMÅL MED PRØVELSER

Ældste Richard G. Scott har bemærket: »I er her på jorden i en guddommelig hensigt. Det er ikke for at blive underholdt i det uendelige eller for konstant at være på jagt efter fornøjelser. I er her for at blive prøvet, for at vise jer selv, at I kan modtage de ekstra velsignelser, som Gud har til jer … Herren ønsker jeres personlige vækst og udvikling« (»Find glæde i livet,« *Stjernen*, juli 1996, s. 25).

Prøvelser kan motivere os til vækst og udvikling, som tilfældet var med Florence Chukwurah fra Lagos i Nigeria. I sin ungdom arbejdede søster Chukwurah utrætteligt for at overvinde de økonomiske problemer, som hendes familie havde. »Jeg var fast besluttet på at bryde ud af fattigdommen ved oprigtigt at søge Gud,« mindes hun. »Jeg besluttede, at jeg ville være lydig mod mine forældre og ældre mennesker. Jeg besluttede at arbejde seriøst med mine lektier i skolen. Og jeg besluttede, at jeg ville arbejde hårdt.« Med flid og beslutsomhed var hun i stand til at sørge for sin familie og tage en uddannelse, så hun senere kunne virke som sygeplejerske og jordemoder. Men endnu større end ønsket om materiel fremgang var hendes ønske om at få en familie, som var fast forankret i Frelseren og hans lære. Hun og hendes mand, der begge følte en åndelig sult, bad inderligt om at måtte finde sandheden. Da de til sidst blev præsenteret for Kirken, vidste de, at deres bønner var blevet besvaret.

I dag er søster Chukwurah taknemlig for de velsignelser, som kom, mens hun kæmpede med sine vanskeligheder. »Herren hørte mine bønner;« bevidner hun. »Han forstod min kamp og min søgen efter en lys og lykkelig fremtid. Han kronede min indsats med flere velsignelser, end jeg kan opremse. Siden jeg er blevet medlem af Kirken, vågner jeg hver dag med fred i hjertet. Mit hjerte synger af glæde hele tiden« (*Stjernen*, juni 1996, s. 12).

FIND GLÆDE I DIN EVIGE UDVIKLING

Når vi vandrer på den til tider vanskelige vej mod evigt liv, bør vi huske på, at vor himmelske Fader ønsker, at vi skal nyde glæde på rejsen. Jorden er fuld af skønhed, og livet byder på mange muligheder for at udvikle berigende venskaber med andre. Desuden er meget af den sorg, vi oplever i verden, ganske unødvendig. Ældste Russell M. Ballard har forklaret: »Lykkens plan er tilgængelig for alle Guds børn. Hvis verden ville modtage den og efterleve den, ville der være rigelig af fred, glæde og overflod på jorden. Megen af den lidelse, som vi ser i dag, ville være elimineret« (»Svar på livets spørgsmål«, *Stjernen*, juli 1995, s. 22).

Jesu Kristi evangelium lærer os, hvad vi skal vide og gøre for at leve gode og lykkelige liv, mens vi bereder os på evigheden. □

ILLUSTRERET AF LARRY WINBORG

Anskuelsesundervis

Jon R. Howe FOTO: JED CLARK OG CRAIG DIMOND

For at undervise og inspirere sine tilhørere henviste Frelseren ofte til velkendte genstande, såsom en tabt mønt, et vildfarent får og en kostbar perle. Som underviser i evangeliet kan vi også foretage god anskuelsesundervisning ved (1) at ransage skrifterne, (2) vælge genstande, som klassens medlemmer kender, og (3) være kreative. Tre gode råd: Gør det kort, gør det enkelt, og lad være med at lade genstandene overskygge selve lektionen.

For at opmuntre lærerne i vores ward til at blive bedre til anskuelsesundervisning, ringede jeg til dem, der skulle deltage i en videreuddannelseslektion og bad dem om at komme i tanker om de bedste illustrationer, som de havde set benyttet i undervisning. Jeg fik nogle dejlige svar og det skabte en større forventning til vores kommende møde. Ved mødets begyndelse benyttede min hustru Rosie og jeg deltagernes svar til at opremse 30 forslag til anskuelsesundervisning på tavlen. Vi brugte resten af mødet på at opmuntre lærerne til at fortælle om den undervisning, som havde gjort størst indtryk på dem.

For eksempel fortalte søster Eunice Black, der er underviser i Hjælpeforeningen, om en taler, der havde lagt ti æbler på talerstolen som symbol på sin månedsløn. Han »betalte« så et æble til mad, to æbler i husleje og så videre, indtil der kun var ét æble tilbage - tiendeæblet. Så bad han biskoppen om at stille sig ved siden af ham. Han sagde, at han håbede, at Herren ville forstå, at han stadig havde en del regninger at betale og derfor kun kunne betale en del af sin tiende den måned. Så tog han en stor bid af æblet og rakte biskoppen halvspiste æble. Denne lektion gjorde et dybt indtryk på søster Black. Hun besluttede, at betale sin tiende *først* og så lægge budget med resten af pengene.

ning, der motiverer

David Baugh, der er vejleder for diakonerne, fortalte en historie om et friskt æg, der var pakket ind i flere lag æggebakker og klisterbånd. Læreren lod eleverne kaste pakken mod væggen eller tabe den på gulvet. Bagefter tog han pakken, flåede den op og viste eleverne det beskyttede, uskadte æg inden i. Han fortalte eleverne, at evangeliet beskyttede dem på samme måde - ved at hjælpe dem med at udvikle lag af vidnesbyrd, når de efterlevede budene.

Primarylæreren Pam Lareaux fortalte om engang, hvor hendes bedstemor havde taget hende med ind i et mørkt værelse, tændt et stearinlys og vist Pam, hvordan hun kunne tænde andre lys med sit eget. Derefter havde Pams bedstemor belært hende om betydningen af at være et eksempel og dele sit vidnesbyrd med andre. Den lektie var så stærk, at Pam bad sin bedstemor om at vise hende den, hver gang hun kom på besøg.

Jeg fortalte også om min egen yndlingslektion. Næsten 40 år tidligere havde en af biskoppens rådgivere ladet et rent, nyt stykke karamel gå rundt i diakonernes klasse. Derefter tilbød han det nussede og klæbrige stykke karamel til enhver, der havde lyst til at spise det. Der var der ingen, der havde. Denne kloge lærer gav os den udfordring at huske budskabet, når vi blev gamle nok til at gå ud med piger. Vi skulle holde os selv moralsk rene og respektere de piger, vi gik ud med. Det var en lektion om kyskhed, som jeg aldrig har glemt.

Åndelig forberedelse forenet med inspirerede illustrationer kan hjælpe os til bedre at forstå evangeliske principper og motivere os til at træffe kloge valg. □

Når vore børn kommer på afveje

Ældste John K. Carmack
De Halvfjerds

FORÆLDRE TIL VILDFARNE BØRN KAN FINDE HJÆLP OG STYRKE I EVANGELIETS LÆRDOMME

Trods vores ihærdige indsats for at opdrage børn, som elsker Herren, følger hans bud og lever lykkelige, produktive og sunde liv, kan vores sønner og døtre af og til komme på afveje. Disse afveje kan omfatte narkomisbrug, kriminalitet, umoralsk adfærd og overgreb mod forældre eller andre. Andre former for vildfarelse, der måske er mindre alvorlige, men ikke desto mindre foruroligende, kan bestå i, at vores børn ikke gør deres bedste, at de forlader skolen i utide, eller at de finder ringe formål og lykke i livet.

Forældres reaktion omfatter typisk sorg, fortvivlelse, desperation, depression, skyldfølelse, en følelse af uværdighed og fiasko. I sådanne tilfælde kan forældre også føle vrede og svigt og have mest lyst til bare at give op. Sådanne reaktioner gør som regel bare sagen værre og øger problemerne.

Min hustru og jeg har nogle venner, som på grund af deres søns adfærd har oplevet næsten alle de ovennævnte følelser. De sidste fem-seks år har været et forfærdeligt mareridt for dem. De har prøvet alle metoder, ja, de har endda anbragt deres søn i dyre afvænningsprogrammer, som han kun følger i en uges tid, trods sine gode hensigter.

Faderen satte os ind i sin sorg og sine håb med disse ord: »Der findes ingen gør-det-selv-håndbog for forældre med børn som vores søn. Man beder Herren om at vejlede ens tanker og handlinger, og man håber på, at man træffer kloge beslutninger.« Han og hans hustru, der er

TIL VENSTRE: FOTO: FPG INTERNATIONAL; TIL HØJRE: DET MISTEDE LAM, AF N.C. WYETH, GENGIVET MED TILLADELSE FRA COLBY COLLEGE MUSEUM OF ART; MODELFOTO

urokkelige i deres tro, siger: »Vi har det store håb, at eftersom han er beseglet til os i templet, vil den evige pagts bånd være stærkere end den ondes bånd, der lige nu synes at have fat i hans liv. Vi lever i håbet om, at den dag vil komme, hvor han vender tilbage til sin evige familie og omvender sig fra sin nuværende livsstil.«

Vore venner repræsenterer tusinder af andre i en lignende situation, som møder udfordringer, der næsten er mere end de kan klare. Forældres prøvelser er som regel forbundet med de år, hvor børnene er ved at blive voksne, men disse udfordringer kan opstå uanset børnenes alder. Som forældre bliver vi ikke mindre bekymrede, når vores børn bliver voksne.

I et forsøg på at øge forståelsen for og hjælpe forældre, som lider på grund af deres børns adfærd, tror jeg, at det vil være nyttigt (1) at se på to beslægtede problemer, som nogle familier står over for, (2) at undersøge de lærdomme, som spiller en væsentlig rolle i at hjælpe forældre, som kæmper med disse og andre alvorlige problemer, og (3) drøfte, hvordan forældre kan forblive stærke i gennem de svære år.

SPIRITUS OG NARKOTIKA

• **Spiritus.** Et ægtepar var meget ulykkelige og var meget tynget det meste af deres liv, fordi deres søn som 13-årig begyndte at indtage store mængder spiritus. Han overvandt aldrig den alkoholisme, som til sidst var skyld i hans alt for tidlige død.

Kort før sønnen gled over i den sygdom, som gjorde en ende på hans forpinte liv, spurgte en bror ham: »Hvornår drak du spiritus for første gang?« Svaret var både rystende og afslørende. Han forklarede, at engang da han var fem år gammel, havde han leget henne hos en kammerat, mens forældrene var ude, og her var han blevet tilbudt en øl. Da han ikke vidste noget om spiritus og troede, at hans ven talte om en slags sodavand, smagte han spiritus

Bare fordi vores børn følger en anden kurs, end den vi har belært dem om, giver det os ikke ret til at afvise dem. Vi ved sjældent, hvad det er for kræfter, der får vores børns liv til at komme ud af kurs.

FOTO: STEVE BUNDERSON; *LIAHONA*, AF ARNOLD FRIBERG

for første gang. Han syntes både om smagen og virkningen. Da han var 13, var han alkoholiker.

Resten af deres søns liv tilbragte forældrene en stor del af deres tid med at bede, bekymre sig og kæmpe for at vinde ham tilbage og hjælpe ham. De fandt ham i billardsaloner og på værtshuse, sammen med sine drikkebrødre og i fængsel. Nogle år anede de ikke, hvor han var, hvilket var meget trist, fordi fantasien tit kan være værre end virkeligheden. Gennem nogle år levede han et ædrueligt og produktivt liv med hjælp fra Anonyme Alkoholikere og kærlig hjælp fra andre, der havde kæmpet med lignende problemer.

Men trods de mange års sorger gav forældrene aldrig op. De tilbragte timer på deres knæ, når de bad for deres søn, og ofte for at få at vide, hvor han var. Da moderen blev alvorligt syg, vidste ingen, hvor sønnen var, men Ånden fik ham bragt til telefonen og siden hjem. Han hjalp sin far og søster med at pleje sin døende mor i hendes sidste tid på jorden.

•**Narkotika.** I de år, hvor jeg virkede som præstedømmeleder i Los Angeles i Californien, var der flere forældre, som havde børn, der var blevet grebet af den narkokultur, som var så fremherskende i tresserne. En far kom til mig og bad om råd og trøst. To af hans sønner var blevet afhængige af hårde stoffer, hvilket voldte ham og hans hustru mareridtsagtige kvaler.

I løbet af de år, hvor dette par havde opdraget deres børn og begået de almindelige fejl, som forældre begår, havde de konstant været gode eksempler for deres børn og gjort deres bedste for at undervise i retfærdige evangeliske principper i hjemmet. Alligevel havde to af deres sønner truffet tragiske valg. Da problemets omfang blev bekendt, dømte forældrene sig selv hårdt, og faderen følte sig uværdig til at fortsætte i sit præstedømmehverv. Jeg overtalte ham til at fortsætte med at tjene i Kirken og udtrykte min tro på hans børns fremtid.

Dengang fortalte jeg ham det, som jeg nu gerne vil fortælle alle forældre, og især dem, der lider smerter og føler frustration, når de ser deres forhåbninger for deres børn blive til skamme. Jeg vil tale om nogle af de relevante lærdomme, som indgyder os håb og trøst.

RELEVANTE LÆRDOMME

Nogle forældre lider meget, fordi de uretfærdigt bebrejder sig selv for at have været dårlige forældre. I den situation har de en tendens til at fejlfortolke præsident David O. McKays vidunderlige profetiske udtalelse, at »ingen succes andetsteds kan erstatte fiasko i hjemmet« (Conference Report, april 1964, s. 5. Citat fra J. E. McCulloch, *Home: The Savior of Civilization*, 1924, s. 42). De synes at drage den forkerte konklusion, at eftersom de har et barn, der er narko- eller spiritusmisbruger, så må de have været en fiasko som forældre, og uanset hvor meget de har gjort, vil intet andet godt, som de har udrettet, opveje deres fiasko i hjemmet. Bare fordi denne udtalelse havde til hensigt at inspirere forældre til at blive eller forblive interesseret i deres børn, kan man ikke udlede, at forældre, der har ydet tid, flid og ofre i deres rolle som forældre, men som alligevel ikke har høstet de ønskede resultater, er fiaskoer. En nærmere gennemgang af yderligere råd og lærdomme kan give os en større indsigt.

•**Stol på din himmelske Fader.** Det meste af vores liv er en indviklet blanding af glæde og sorg, fornøjelse og smerte, godt og ondt. Vor himmelske Fader forstår fuldt ud vores situation her på jorden, da han selv har tilladt denne tilstand og givet os handlefrihed for derved at skabe en slags laboratorium for menneskelig vækst. Desuden må han selv have oplevet alle de forhold og følelser, som vi oplever, for, som profeten Joseph Smith sagde: »Gud selv var engang, som vi er nu« og »boede på en jord« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, s. 416–417). Ikke alene gjorde en af hans bedste sønner oprør mod ham i forudtilværelsen, men den samme søn lokkede også en tredjedel af Faderens børn til at følge en djævelsk kurs.

Hvis du føler dig tynget som forælder til et vildfarent barn, så husk, at forældre i skrifterne led de samme trængsler. Nogle af disse forældre er Adam og Eva, hvis søn Kain myrdede sin bror Abel; Lehi og Sariah, hvis to ældste sønner gjorde oprør; Abraham, Isak og Jakob, disse store åndelige skikkelser, der sammen med deres hustruer oplevede store sorger som forældre; Alma den yngre, der havde en oprørsk søn ved navn Corianton; og Mosiah, der havde flere oprørske sønner.

I 1929 sagde ældste Orson F. Whitney fra De Tolv Apostles Kvorum: »I forældre til oprørske og vildfarne børn! Opgiv dem ikke. Stød dem ikke fra jer. De er ikke fuldstændig tabt. Hyrden skal nok finde sine får. De var hans, før de blev jeres - længe før han overdrog dem i jeres varetægt, og I kan slet ikke elske dem så inderligt, som han elsker dem. De er blot veget fra retfærdighedens sti i uvidenhed, og Gud er barmhjertig over for den uvidende. Kun fuldkommen kundskab medfører fuldkommen ansvarlighed. Vor himmelske Fader er langt mere barmhjertig og uendelig meget kærligere end selv sine bedste tjenere, og det evige evangelium har større kraft til frelse end vores begrænsede, dødelige sind kan begribe« (Conference Report, april 1929, s. 110).

Ja, gennem historien har mange forældre kæmpet kampe med deres børn og har modtaget støtte, hjælp og vejledning fra vor himmelske Fader, når de har stræbt efter at finde ud af, hvordan de kunne nå ud til deres børn.

• **Respektér handlefrihed.** Et af universets styrende principper, som har haft gyldighed i alle tidsaldre og også i evighederne, før Gud dannede denne jord, er, at Gud skænker sit folk handlefrihed – retten til at vælge mellem godt og ondt. Fordi vi har vores handlefrihed, er det kun rimeligt, at vi skal aflægge regnskab for ham med hensyn til, hvordan vi har anvendt den, hvad enten det har været til godt eller ondt. Hvis vi ikke havde handlefrihed, ville Gud være ansvarlig for os og alt, hvad vi gjorde, hvilket ville medføre, at vi aldrig ville kende dybden af vores overbevisning med hensyn til valget mellem godt og ondt.

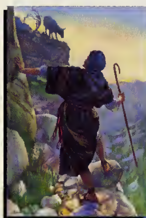
Dette er ikke en neutral verden. Både vi og vores børn bombarderes med godt og ondt. Når vi underviser vores børn i de korrekte principper, sætter vi dem i stand til at træffe kloge valg. Men når børnene træffer valg, som er i modstrid med evangeliets lærdomme, må de altid lide konsekvenserne, og de kan til tider være alvorlige. I Lære og Pagter kan vi læse: »Mit folk må tugtes, til det har lært lydighed, *gennem lidelser, om så skulle være*« (L&P 105:6; fremhævelse tilføjet). Skønt det er en hård måde at lære på, er Herren opmærksom på de unge mennesker, som er blevet fanget i misbrug, og han våger tålmodigt over dem, mens de gør deres egne erfaringer med godt og ondt.

Ældste Orson F. Whitney citerede profeten Joseph Smith og sagde, »at den evige besegling af trofaste forældre og de guddommelige løfter, som gives dem for deres tapre tjeneste for sandhedens sag, vil ikke alene frelse dem selv, men sandsynligvis også deres efterkommere. Skønt nogle af fårene måske kommer på afveje, hviler hyrdens øjne på dem, og før eller senere vil de føle det guddommelige forsyns kærlige arme række ud efter dem og drage dem tilbage til folden. De vil vende tilbage, enten i dette liv eller i det næste ... De vil komme til at lide for deres synder, og de kommer måske til at gå på tornebestrøede stier, mens hvis det, ligesom den fortabte søn, fører dem til en kærlig fars hjerte og hjem, så har den smertefulde oplevelse ikke været forgæves. Bed for jeres skødesløse og ulydige børn og hold på dem med jeres tro. Bliv ved at håbe og tro, indtil I ser Guds frelse« (Conference Report, april 1929, s. 110).

Vi kan og bør forvente meget af vores børn, men vi kan ikke tvinge dem ind i Herrens støbeske. Vores børn vil ikke blive i Kirken og efterleve evangeliet, med mindre de har *lyst* til det. Når vores vildfarne børn vokser op, vil tiden måske komme, hvor vi må tilpasse vore forventninger og metoder og acceptere tingenes tilstand, i stedet for at fortsætte striden. Vi bør ikke forvente

fuldkommenhed af vores børn, men i stedet tålmodigt og kærligt anlægge Herrens evige perspektiv på tingene.

• **Afhold dig fra at dømme andre uretfærdigt.** Eftersom kun Gud og Jesus Kristus (se L&P 76:68) kan bedømme, hvad der skjuler sig i menneskers hjerte, er det også kun dem, der klogt og fuldkomment kan opveje retfærdighed og nåde, alt efter om vore hjerter er blevet blødgjort, og om vi har omvendt os fra vores synder. Det er af den årsag, at vi har fået befaling om ikke at dømme andre uretfærdigt. Hvis vi dømmer andre hårdt, vil vi blive dømt på samme måde af vor himmelske Fader (se Joseph Smiths Oversættelse, Matt 7:1–3). Gud og hans Søn er fuldkommen retfærdige og pålidelige dommere, der besidder fuldkommen lys, kundskab og indsigt.

»Skønt nogle af fårene måske kommer på afveje, hviler hyrdens øjne på dem, og før eller senere vil de føle det guddommelige forsyns kærlige arme række ud efter dem og drage dem tilbage til folden.«

FOTO: CRAIG DIMOND; *DET MISTEDE FÅR*, AF HAROLD COPPING, GENGIVET MED TILLADELSE FRA PROVIDENCE LITHOGRAPH COMPANY

De forældre, hvis børn giver udtryk for homoseksuelle tilbøjeligheder, udsættes for en særlig smertefuld oplevelse. Forældrene spekulerer måske på, hvordan de kan støtte deres voksne barn, uden samtidig at godkende umoralsk adfærd. Bitre og fordømmende udtalelser, trusler om at slå hånden af dem eller andre former for dårlig behandling af en sådan søn eller datter gavner intet. Forældre må fortsat være kærlige mod den unge mand eller kvinde, mens de samtidig fastholder Guds kyskheds- og morallov.

Bare fordi vores børn følger en anden kurs, end den vi har belært dem om, giver det os ikke ret til at afvise dem. Vi ved sjældent, hvad det er for kræfter, der får vores børns liv til at komme ud af kurs. Kun Gud har alle de redskaber og de kendsgerninger, der skal til for at identificere de kræfter, som fremkalder uønskede resultater. Det er ham alene, der gennem sin Søn (se Joh 5:22) kan og skal »(kræve) dig til regnskab for enhver handling, alt det skjulte, godt eller ondt« (Præd 12:14).

Vores forhold til vore børn er dyrebart. Vi må ikke afvise dem eller

dømme dem så hurtigt og skarpt, at skaden næsten bliver uoprettelig.

• Vend dig til Frelseren. Eftersom Gud kender de endelige konsekvenser af vores handlefrihed – vi vælger alle både godt og ondt, og vi synder alle til en vis grad – har han sørget for en Frelser, der kan redde os fra vores farlige situation. Frelseren har påtaget sig byrden af vores synder, lidelser, svagheder og fortvivlelse, og vi kan modtage hans forsonings helbredende kraft, hvis vi blødgør vore hjerter og omvender os fra vores synder og bliver et nyt menneske. Han sørger med os i vores fortvivlelse, selv når hans evige perspektiv gør, at han i nogle situationer må undlade at lette vores byrder alt for hurtigt, fordi det i den sidste ende vil gavne os mest.

Ånden i Frelserens lærdomme hjælper os til at forstå, hvordan vi bør reagere, når vores børn kommer på afveje. Vi bør være parat til at forlade »de nioghalvfems andre« og søge efter den ene (se Luk 15:1–7); at gennemsøge hele huset for at finde den tabte mønt (se Luk 15:8–10) og byde velkommen til den, der har formøblet vores gods og guld på en skammelig levevis (se Luk 15:11–32). Hvor skal vi begynde?

• **Søg Herren.** Problemer med vildfarne børn er ofte komplicerede, og de er forskellige fra barn til barn. Der findes ikke kun én rigtig måde at nå ud til dem på. At søge Herrens hjælp gennem bøn kan være den bedste eller eneste måde, hvorpå vi kan modtage den nødvendige vejledning til vores specifikke situation. I Romerne 8:26 forklarer Paulus, at »for hvordan vi skal bede, og hvad vi skal bede om, ved vi ikke. Men Ånden selv går i forbøn for os med uudsigelige sukke«. Hvis vi søger til Herren og søger Åndens vejledning, kan vi få hjælp til at vide, hvad vi skal gøre.

• **Genkend Ånden.** Når vi søger til Herren i dyb og oprigtig bøn, må vi lære at genkende Åndens tilskyndelser. I Lære og Pagter lover Herren, at han vil »give dig af min Ånd, som kan oplyse din forstand« (se L&P 11:12–14). Gennem Ånden kan vi modtage konkrete instrukser i, hvad vores børn har brug for på et givent tidspunkt.

• **Følg tilskyndelserne.** Når vi modtager Åndens hvisken, må vi vandre trofast fremad. »Stol på Herren af hele dit hjerte,« står der i Ordsprogenes Bog, »og støt dig ikke til din egen indsigt« (Ordsp 3:5). Af og til kræver det, som vi føler os tilskyndet til at gøre, stor tro. Kun Herren ser helheden. Hvis vi er villige til at vende vores sind og hjerte til ham, kan vi opnå en indsigt, der vil sætte os i stand til at træffe de rette valg med hensyn til vores barn. Visheden om at Herren vejleder os giver stor indre styrke i krisetider.

Husk på, at vi ikke er forladt. Skriften lover os håb og fred. At Jesus Kristus forstår nøjagtig, hvad forældre til vildfarne børn føler, ses i hans storslåede lignelse om den fortabte søn. I den lignelse gør Herren det klart, at vi i den sidste ende kan sejre over næsten alle forhindringer ved at udvise tålmodighed og udvikle større visdom og forståelse (se Luk 15:11–32).

• **Giv aldrig op.** Hvis du ikke kan nå ind til din datter eller søn nu, kan du i det mindste blive ved med at forsøge og blive ved med at elske ham eller hende, for selve viljen til at støtte, opmuntre og hjælpe andre er en kærlighedsgerning, der ikke altid går upåagtet hen. Præsident Joseph F. Smith gav et råd, som har hjulpet mig i svære tider: »Fædre, hvis I ønsker børn undervist i evangeliets principper, hvis I ønsker, at de skal adlyde jer, så elsk dem! ... hvor genstridige de end måtte være ... når I taler til dem, så gør det ikke i vrede, gør det ikke hårdt med en fordømmende ånd. Tal venligt til dem ... I kan ikke tvinge dem; de lader sig ikke tvinge« (*Evangeliske lærdomme*, s. 265–266).

Dette profetiske råd fra præsident Smith og de lærdomme, som vi har gennemgået, burde give alle forældre håb om, at de i den sidste ende vil sejre, hvis de holder ud i bøn og hjælper deres børn og lader en dør stå åben for dem. Vi skal opbygge vores børn og holde fast ved dem. Hvis vi skaber venskaber, som styrker og opmuntrer dem, mens de er små, har vi større chance for at hjælpe dem

gennem deres prøvelser og trængsler senere hen.

RÅD TIL FORÆLDRE

Jeg har nogle gode råd, som kan hjælpe forældre til at slippe helskindet gennem deres trængsler med vildfarne børn.

• **Tag jer først og fremmest godt af jer selv.** Jeres børn har måske brug for jeres råd, modenhed og hjælp i vanskelige situationer. Hvis I ikke er fysisk og følelsesmæssigt i form i sådanne kritiske situationer, vil I måske ikke rigtig kunne hjælpe jeres børn. Lad ikke deres kaotiske liv opsluge jeres liv. Fortsæt med jeres egne passende aktiviteter i det omfang, som det er muligt.

Børn vil måske udfordre jer og jeres lærdomme og dømmekraft. Vær parat til at tale om jeres overbevisning og erfaring. Nogle gange falder det tidspunkt, hvor man kan få talt ud midt om natten, hvor I er trætte, men reagér positivt på de stunder, hvor døren åbner sig for kommunikation mellem jer og jeres barn.

• **Søg hjælp.** I de senere år har lægevidenskaben gjort nye opdagelser med hensyn til alkoholisme, narkotikamisbrug og andre alvorlige laster og forhold. Jeg vil på det kraftigste opfordre forældre til stof- og alkoholmisbrugere om at undersøge de seneste teknikker og serviceydelser, som kan hjælpe og afvænne unge med problemer. Når det er passende, kan I tale med jeres hjemmelærere, jeres kvorumsledere og jeres biskop eller grenspræsident.

• **Lad være med at leve gennem jeres børn.** Nogle forældre overfører uklogt deres egne håb og forventninger på deres børns præstationer. Det er passende at forældre glæder sig over deres børns præstationer, men alt for store forventninger fra forældrenes side kan lægge et voldsomt og unødvendigt pres på børnene. Sammenstød mellem forældre og børn kan få alvorlige konsekvenser, når forældrene ikke forstår og respekterer, at deres børns ønsker og

Der findes ikke kun én rigtig måde at nå ud til dem på. At søge Herrens hjælp gennem bøn kan være den bedste eller eneste måde, hvorpå vi kan modtage den nødvendige vejledning til vores specifikke situation.

FOTO: STEVE BUNDERSON; *HERREN BEDER*, AF LOWELL BRUCE BENNETT

ambitioner går i en anden retning end deres egne.

•Støt jeres fortabte barn med visdom. I svære tider er der ofte andre, som har større indflydelse på jeres barn, end I har. På et eller andet tidspunkt kan det være en af dem, som antænder den gnist, der får jeres søn eller datter til at indlede den proces, som fører dem tilbage. Det kan være en nær ven, en kæreste, en lærer, en klog spejderleder, en seminarlærer eller en leder i præstedømmet, Unge Piger eller Hjælpeforeningen. Til tider tager unge deres valg eller liv op til fornyet overvejelse, når de har været en tur gennem retssystemet.

Men som regel vender de unge tilbage til deres familier. Ligesom i lignelsen om den fortabte søn vil en vildfaren søn eller datter til tider komme til fornuft og vende hjem for at få trøst og støtte. Når det sker, har vi mulighed for at hjælpe vores søn eller datter til at begynde på en frisk, efter at vi har modtaget dem med åbne arme.

•Undgå at bebrejde jer selv urimeligt. Selv om alle forældre begår fejltagelser, så har de fleste et inderligt ønske om at opfylde deres ansvar som forældre. Men nogle forældre nægter at se i øjnene, at deres børn er kommet ud på en forkert kurs. De kommer med undskyldninger og håber, at situationen ikke er, hvad den ser ud til. Det er bedst for alle parter, at man så hurtigt som muligt afgør om problemerne er alvorlige eller ej, for hurtig indgriben kan spille en altafgørende rolle, hvis man vil bremse en uacceptabel adfærd i opløbet.

Andre forældre lader sig overvælde af selvynk og skam. Disse følelser kan kvæle deres kærlighed til datteren eller sønnen. Tænk på, hvordan et barn har det, hvis det fornemmer, at dets forældre skammer sig over ham eller hende. Den følelse kan drive en kile mellem forældre og børn og lukke

Ligesom i lignelsen om den fortabte søn vil en vildfaren søn eller datter til tider komme til fornuft og vende hjem for at få trøst og støtte. Når det sker, har vi mulighed for at hjælpe vores søn eller datter til at begynde på en frisk, efter at vi har modtaget dem med åbne arme.

FOTO: JED CLARK; *DEN FORTABTE SØN*, AF CLARK KELLEY PRICE

af for kommunikationen med det »fortabte« barn.

Hvis vi ikke reagerer på de udfordringer, som kan fuldkommengøre vores egen karakter, går vi glip af muligheden for at udvikle vores evne til at forstå, elske, opmuntre og tjene andre. Så når vi gør en indsats for at hjælpe vores børn med at opnå *deres* frelse, hjælper vi måske også os selv med at opnå *vores* frelse.

• **Huske på menneskets sidste frihed.** Hver morgen må forældre, hvis børn er kommet på afveje, stå over for den svære prøve, om de kan klare at fungere, elske og virke som forældre midt i trængslerne. Jeg vil forslå, at de tænker på Viktor E. Frankls overlevelse som jøde i en af nazisternes koncentrationslejre. Skønt kun en ud af 28 fanger overlevede, så holdt Viktor Frankl sig i live og skrev senere, at »et menneske *kan* bevare en rest af åndelig frihed og uafhængig tankegang selv under sådanne frygtelige psykiske og fysiske belastende forhold.

Vi, der sad i koncentrationslejre, mindes mennesker, der gik rundt i barakkerne og trøstede andre og gav deres sidste bid brød væk. Der har måske ikke været mange af dem, men de er tilstrækkeligt bevis på, at alt kan tages fra mennesket, bortset fra menneskets sidste frihed, nemlig muligheden for at vælge sin egen indstilling under de givne omstændigheder, at vælge sin egen kurs« (*Man's Search for Meaning*, 1981, s. 74–75).

Han tilføjede, at fangerne, som dagligt blev udsat for grusomhed, brutalitet og foragt for livet og enhver menneskelig værdighed, enten omkom eller erfarede, at *»det egentlig ikke betød noget, hvad vi forventede af livet, men snarere hvad livet forventede af os«* (*Man's Search for Meaning*, s. 85). Ligesom forældre med vildfarne børn, blev de sat på prøve af livet døgnet rundt. Disse prøver var forskellige fra menneske til menneske og ændrede sig fra time til time. De erfarede, at intet er så slemt, at det kan ødelægge vores indre fred og værdighed. De opdagede, at en passende indstilling gav dem frihed fra nogle af de onder, som de måtte udholde.

Vore venner, hvis søn har voldt dem så mange kvaler, fortalte mig: »Vi bruger meget mere tid på skrifterne og på bøn, end vi gjorde tidligere.« Forældre bliver ofte åndeligt og følelsesmæssigt stærkere, når de kæmper for at redde deres vildfarne børn.

Selv om mange forældre ikke oplever så store vanskeligheder, som dem vi har drøftet her, er der nogle, deriblandt den familie, som jeg blev født i, som har og vil møde skræmmende udfordringer. Giv ikke efter for hæmmende skyldfølelser eller håbløshed. Søg åndelig hjælp og fred. Vær stærk og modig. I skal nok komme igennem det.

Ved generalkonferencen i 1919 citerede Alonzo A. Hinckley, som dengang var præsident for Deseret Stav, ældste James E. Talmage fra De Tolv Apostles Kvorum: »Jeg lover de hellige i Deseret Stav, at hvis de lever på en sådan måde, at de kan se deres sønner og døtre i øjnene, og at forældrene, hvis nogle af børnene kommer på afveje, kan sige: ›Det er i modstrid med mine belæringer og mit eksempel, det er i modstrid med vores indsats i kærlighed, tålmodighed, tro, bøn og hengivenhed, at den dreng eller pige er kommet på afveje‹, så lover jeg jer, fædre og mødre, at ikke én af dem skal gå tabt, medmindre de har syndet så meget, at de har mistet evnen til at omvende sig« (Conference Report, oktober 1919, s. 161).

Der er lindrende balsam og håb i det råd. Vi kan måske ikke vide, hvordan ældste Talmages råd kan gå i opfyldelse i dette liv, men vi kan forstå, at der er mere kraft i forholdet mellem retskafne forældre og deres børn, end vi helt kan forstå i dette liv, og at der er mere hjælp til rådighed i det forhold, når problemerne opstår, end vi kan begribe med vores verdslige logik. Vi står ikke alene i vores kamp for at redde og bevare beseglingen mellem os og vores børn.

Jeg håber, at alle forældre til vildfarne børn vil gøre deres bedste for at hjælpe deres børn og bevare et klart håb i deres eget hjerte om, at de i den sidste ende vil fuldføre deres guddommelige hverv som forældre. □

BRØD TIL MISSIONÆRERNE

Marcelino Fernández Rebollos Suárez
ILLUSTRERET AF TADD R. PETERSON

Det var dagen før missionærkonferencen i Castile-La Mancha Zone i Madrid-missionen i Spanien. Missionspræsident Richard H. Winkel brugte hele dagen på at organisere konferenceprogrammet sammen med sin kone og sine to assistenter, ældste Borchert og ældste Allen. For at sikre sig at intet skulle ødelægge konferencens ånd, planlagde de omhyggeligt alle detaljer, deriblandt talerne, salmerne og de musikalske indslag. De tog sig også af de mere timelige anliggender, såsom tilberedelsen af maden

til missionærernes frokost, som de havde planlagt at servere efter konferencen. Man ventede, at 26 missionærer ville deltage.

Da dagen for konferencen, som tilfældigvis var en helligdag i Spanien, oprandt, forløb alt som planlagt. Møderne var meget inspirerende, og missionærerne fik styrket deres vidnesbyrd om værket.

Men da præsident og søster Winkel begyndte at tilberede frokosten, opdagede de, at de trods deres omhyggelige forberedelse havde glemt at sørge for brød til sandwichene! Præsident Winkel ville ikke have, at missionærerne skulle gå sultne fra konferencen, så han gav sine assistenter en 5000 peseta-seddel og sendte dem ud for at købe 26 boller til sandwiches.

Da ældste Borchert og ældste Allen kom udenfor, fandt de 100 pesetas på jorden (noget de aldrig før havde oplevet i de næsten to år, som de havde været i Spanien). Ældsterne kunne ikke finde ejeren, så de begav sig af sted med 5100 pesetas at købe brød for.

De to missionærer blev snart klar over, at eftersom det var helligdag, var alle købmandsbutikkerne lukket. Så de besluttede at købe brød i et af de mange værtshuse som lå på byens hovedgade. De gik ind i det første værtshus, som de fik øje på og bad om 26 boller. Ejeren sagde, at han kun kunne undvære én bolle. Ældsterne købte bollen for 60 pesetas – og med 5040 pesetas i lommen gik de videre til det næste værtshus.

Ligesom i det første værtshus ville ejeren i det næste også kun sælge en bolle. Hans pris var 50 pesetas. Ældsterne lagde alle deres penge – de 40 pesetas og 5000 pesetas-sedlen – på disken. Ejeren kunne ikke veksle de 5000 pesetas, så han lod dem tage bollen for 40 pesetas.

Med de 5000 pesetas og de to boller gik missionærerne videre til det tredje værtshus og bad om 24 boller. De lagde deres 5000 pesetas på disken. Ejeren kunne kun sælge dem en bolle til 50 pesetas. Men da han ikke kunne veksle, lod han missionærerne få bollen gratis.

Ældsterne trådte ind i det fjerde værtshus med tre boller og 5000 pesetas og bad om 23 boller. Igen lagde de deres 5000 pesetas på disken. Og igen kunne ejeren kun sælge dem én bolle og til en pris af 50 pesetas. Og fordi han heller ikke kunne veksle de 5000 pesetas, lod han missionærerne tage bollen gratis.

Ældsterne trådte ind i det femte værtshus med fire boller og 5000 pesetas. De bad om 22 boller og lagde de 5000 pesetas på disken. Ejeren kunne kun sælge dem en bolle til 50 pesetas, men fordi han ikke kunne veksle de 5000 pesetas, lod han missionærerne tage bollen gratis.

Og sådan fortsatte det. Noget tid senere vendte missionærerne tilbage til kirkebygningen med 26 boller og den 5000 pesetas-seddel, som de havde med, da de gik.

Oplevelsen mindede missionærerne om dengang, hvor Frelseren ikke ville lade skaren, som havde måtte undvære mad og drikke i tre dage, gå uden at få noget at spise. Jesus sagde til sine apostle: »Jeg vil ikke sende dem sultne bort, for at de ikke skal blive udmattet undervejs.« Ved den lejlighed udvirkede Frelserens kraft, at »alle spiste og blev mætte« (se Matt 15:32–38).

Denne moderne lignelse kan i størrelse og kraft slet ikke sammenlignes med miraklet med fiskene og brødene. Men for en gruppe missionærer i Spanien var det nok til at minde dem om, at i dag som i gamle dage er Herren opmærksom på sine disciples behov og velsigner dem med det, de har brug for. □

LISTEN OVER DET GODE

Jack Weyland
ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

Vil du gerne have det bedre med dig selv? Her er ti tips til et lykkeligere liv.

Når nogen sagde noget pænt til Dan, kunne – eller ville – han ikke tage imod det. En typisk samtale med hans vejleder i lærernes kvorum kunne forløbe sådan her:

»Davs, Dan. det var godt, du kom. Vi har brug for din hjælp på wardets basketballhold.«

»Jeg er ikke god til at spille basketball. Jeg kom kun, fordi de andre blev ved med at ringe til mig.«

»Se at blive varmet op. Vi har brug for dine langskud.«

»Jeg er ikke god til langskud. Jeg er ikke engang god på klods hold.«

»Men ... hvad foretager du dig så under en kamp?«

»Jeg prøver at få det andet hold til at få ondt af mig,« sagde Dan trist.

Susan syntes at lide af det samme problem. Men hendes var opstået, mens hun så sig i spejlet.

»Nej, hvor ser jeg skrækkelig ud. Mit hår er grimt. Og hvorfor er jeg ikke høj og slank? Er det for meget at bede om?«

Lyder Dan og Susan bekendt? Lyder de ligesom dig? Hvis du er din egen værste kritiker, hvis du kan opremse en masse dårligt om dig selv, men ikke noget godt, hvis du ikke kan tage imod en kompliment eller ikke føler, at du kan bidrage med noget, så læs videre. Den her artikel er skrevet til dig. Her er ti skridt, som kan hjælpe dig til at få det bedre med dig selv.

1. BED OM OG BENYT LISTEN OVER DET GODE

Du har jordiske forældre, som elsker dig og ser storheden i dig. Eller også har du bedsteforældre, der gør det. Eller en biskop, hjemmelærere, vejledere i Unge Piger eller ledere i præstedømmet. Eller et familiemedlem, en skolelærer eller en nær ven. Bed dem om en liste over dine gode egenskaber. Jeg mener det.

Ja, det kan være svært for dig. Du er måske endda bange for, at de vil grine af din anmodning. Du kan sige: »Jeg mener det alvorligt! Jeg har læst om det i *Liahona*, og jeg har brug for din hjælp.«

Hvorfor skal du bede om »listen over det gode«? Fordi din mor eller far eller et andet respekteret menneske har kendt dig længe. De synes, at du er alle tiders. De praler sikkert af dig over for deres venner.

Men til tider glemmer de måske at fortælle dig selv, hvad de beundrer ved dig. »Listen over det gode« giver dig en chance for at finde ud af det.

Din mor eller far eller dine bedsteforældre har måske allerede fortalt dig om nogle af de gode kvaliteter, som de ser hos dig. Men du tænkte måske, at det var de *nødt* til at sige, og derfor tog du ikke deres komplimenter alvorligt. »Listen over det gode« giver dig deres mening på skrift.

Når du har fået din »gode liste«, så anbring den et sted, hvor du kan se den hver dag. Sæt den op på din dør eller inde i en skuffe, som du åbner hver dag. Læs listen ofte, mindst en gang om dagen. Når du læser hver af dine gode egenskaber, så stop op og tænk: *Det kan jeg godt leve op til.* Det kan være svært at gøre, men gør det alligevel.

Opdag bønnens kraft. Der er en, som kendte dig, før du blev født. Din himmelske Fader har høje tanker om dig. Hvis du vil føle dig godt tilpas, så gør noget kristent for andre.

2. FÅ DIN HOLDNING TIL AT STEMME OVERENS MED DIN HIMMELSKE FADERS HOLDNING

Du skal vide, at hvis du har et negativt syn på dig selv, så tager du fejl. Tænk over det her: Din himmelske Fader har høje tanker om dig. Du er hans søn eller datter med guddommelige muligheder (se L&P 132:20). Din ophøjelse er hans værk og herlighed (se Moses 1:39).

Hvis han ser noget godt i dig, hvis han værdsætter dig, burde du så ikke også selv synes, at du er noget værd? Vor himmelske Fader ønsker, at du skal nyde glæde, og ægte glæde kommer af at vide, at du er hans søn eller datter, at han har en plan for din lykke, og at du lever i overensstemmelse med hans plan.

Hvordan kan du lære hans plan for dig at kende? Begynd med at opdage bønnens kraft. Der er en, som kendte dig, før du blev født, som så dig stå blandt de ædle og store og råbe af glæde over planen om at sende os herned på jorden. Vor himmelske Fader kender dig og elsker dig. Synes du ikke, at det var umagen værd at lade ham vide, hvordan du har det? Tak ham for dine velsignelser. Bed ham om hjælp. Stræb efter at erfare hans vilje med hensyn til dit liv. Lyt efter svarene. Studér skrifterne og bed om dem. De er en fantastisk hjælp.

En patriarkalsk velsignelse kan også hjælpe dig. Den gives ved inspiration specielt til dig. Den vil hjælpe dig til at vide, hvilke muligheder din himmelske Fader ser i dig. Din biskop kan hjælpe dig med at berede dig til at modtage denne særlige velsignelse. Når du har modtaget den, så læs den regelmæssigt. Den vil hjælpe dig til at indse, at store velsignelser venter dig, hvis du forbliver værdig til dem.

3. FORDYB DIG I TJENESTE

Frelseren udtrykte det bedst: »Den, der har mistet sit liv på grund af mig, skal redde det« (Matt 10:39). »Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig« (Matt 25:40). Kong Benjamin sagde: »Når I er i jeres medmenneskers tjeneste, tjener I blot Gud« (Mosiah 2:17).

Hvis du vil føle dig rigtig godt tilpas, så gør noget kristent for andre. Det får dig til at fokusere på deres behov, snarere end på dine egne bekymringer. Og det giver dit liv indhold. Betragt dig selv som din himmelske Faders tjener, der er parat til at hjælpe folk omkring dig. Hvad ville han gøre for at velsigne dem? Hvad ville Frelseren gøre? Hvad kan du gøre?

4. OMVEND DIG LIGE NU

Det er ikke en del af vor himmelske Faders plan, at vi for evigt skal føle os skyldige over problemer, som vi for længst har løst. Når vi virkelig har omvendt os, bør skyldfølelsen forsvinde – den er tænkt som en midlertidig følelse, der skal tilskynde os til omvendelse.

Men vi kan ikke lade, som om vores synder ikke eksisterer eller feje dem væk på egen hånd. Føler du dig skyldig over et eller andet? Du får det ikke rigtig godt med dig selv, før det er ude af verden. Alvorlige overtrædelser kræver hjælp fra din biskop (se L&P 58:42–43). Hvis du har spørgsmål om, hvad du skal gøre, så tal med ham.

Den gode nyhed er, at Herren Jesu Kristi forsoning er uendelig og evig. Den gælder også dig. Tænk over disse ord fra Alma den yngre:

»Og medens jeg således blev pint og plaget og oprørt ved erindringen om mine mange synder, da huskede jeg også at have hørt min fader profetere for folket angående Jesus Kristus, en Guds Søn, der skulle komme for at gøre forsoning for verdens synder.

Og da denne tanke bemægtigede sig min sjæl, råbte jeg i hjertet: O, Jesus, du Guds Søn, forbarm dig over mig, som er i bitterheds galde og omgivet af dødens evige lænker.

Og da jeg tænkte således, mindedes jeg ikke længere mine kvaler, og jeg oprørtes ikke mere ved erindringen om mine synder.

Og hvilken glæde og hvilket forunderligt lys så jeg ikke; ja, min sjæl blev fyldt med glæde, lige så stor som min kval havde været« (Alma 36:17–20).

Satan vil gerne have, at vi skal tro, at når vi har gjort noget forkert, så er alt tabt, og vi kan lige så godt fortsætte med at begå den synd eller alvorligere synder. Satan vil gerne have, at vi skal gå og hakke på os selv, så vi føler, at vi ikke kan gå i kirke mere, og mener, at det bare vil være pinligt at bekende over for biskoppen, og at det alligevel ikke gavner noget.

Lær at acceptere dine egne gode sider. De er gode nok. Lær at nyde skaberværkets skønhed. Herren skabte det for at gøre dig glad.

Men alt det passer slet ikke. Du kan begynde på et nyt liv. Det er vigtigt at gå i kirke. Ved at lade dine forældre og din familie få del i din vækst, opnår du større forståelse. Og din biskop kan hjælpe dig med at drage nytte af Frelserens forsoning. Når du har talt med din biskop, vil du begynde at få det bedre med dig selv. Hvorfor? Fordi han kan lette en del af den byrde, som du har båret på. Og hvad der er endnu vigtigere: Han kan hjælpe dig med at planlægge din omvendelse. Han vil sikkert bede dig læse bestemte skriftsteder, bede og tale med ham regelmæssigt.

Mest af alt vil han hjælpe dig til at nærme dig Frelseren og søge Helligåndens tilskyndelser. Han vil hjælpe dig til at forstå, at du kan blive et nyt menneske. Han vil bevare fortroligheden og være din ven. Hvis du gør, hvad han beder om, bevæger du dig fremad, fuld af håb og taknemlighed for Frelserens kærlighed, som gør tilgivelsen mulig.

5. SE LYST PÅ TINGENE

Hvis du går gennem livet og tænker: »Jeg gør aldrig noget rigtigt«, så bygger du et fængsel omkring dig selv. Se i stedet positivt på livet. Lad os antage, at du har klaret dig dårligt til en matematikprøve. I stedet for at tænke: »Jeg duer ikke til matematik,« så vær specifik. Sig: »Ved den prøve, på den dag, klarede jeg mig ikke så godt, som jeg gerne ville.«

Denne indfaldsvinkel, som stammer fra *Learned Optimism* (Tillært optimisme) af Martin E. P. Seligman, begrænser skaden på din selvværdsfølelse. Lyt til enhver sportsudøver i verdensklasse, som har klaret sig dårligt, så vil du høre dem sige: »Min timing var ikke så god i dag. I morgen går det bedre.« En sand mester lader døren stå på klem for fremtidig succes.

Når det gælder om at være positiv, så vær bare generel. Hvis nogen bemærker, at du kommer til tiden, så sig: »Ja, jeg kan lide, at være i god tid.« Hvis nogen giver dig en kompliment, så lad være med at sige dem imod. Bare sig: »Tak«.

6. SIG NOGET PÆNT

Kender du nogen, som ikke gør andet end at kritisere? Får det dig til at spekulere på, hvad den person siger om dig, når du ikke er til stede? Lad ikke andre spekulere på, hvad du vil sige. Giv oprigtige komplimenter, når du har mulighed for det. Det vil gøre både dig og andre gladere. Du kan ikke opbygge dit eget selvværd, hvis du bruger al din energi på at nedgøre andre.

Livet drejer sig ikke om, hvordan folk er klædt eller ser ud. Enhver på din skole, hver eneste i din familie er et elsket barn af din himmelske Fader. Han har skabt os i forskellige størrelser, faconer og med forskellige etniske baggrunde og evner. Han elsker os alle. Bør vi ikke gøre det samme?

7. GLÆD DIG OVER SKABERVÆRKET

Vi bliver alle sammen modløse nu og da. Men lyt til, hvad Frelseren har sagt:

»Thi alt, hvad der kommer af jorden i dens egen årstid, er skabt til menneskers nytte og brug, både til at fryde øjet og glæde hjertet.

Ja, til føde og klæder, til smag og lugt, til at styrke legemet og til at vederkvæge sjælen.

Og det har behaget Gud at give alt dette til menneskene; thi derfor er det blevet skabt til at bruges« (L&P 59:18–20).

Har du hjerte behov for glæde? Gå dig en tur, hvor der er træer og blomster. Skræl en appelsin og nyd både duft og smag. Se skyerne glide hen over himlen. Find glæde i Herrens skaberværk.

8. GLÆD DIG OVER FRELSERENS SEJR

Husk på, at Herren Jesu Kristi forsoning bringer dig store velsignelser. »Vær frimodige,« sagde Frelseren, »jeg har overvundet verden« (Joh 16:33). Takket være ham kan du også overvinde verden.

9. FØLG PROFETEN

Præsident Gordon B. Hinckley giver ofte udtryk for sin tilfredshed med de unges styrke. Ved sin første pressekonference som Kirkens præsident sagde han: »Vi er især stolte af vores unge. Jeg tror aldrig, vi har haft en stærkere generation af unge mænd og kvinder, end vi har i dag ... de går fremad og lever et konstruktivt liv og styrker sig selv både intellektuelt og åndeligt. Vi frygter eller tvivler ikke på dette værks fremtid« (citeret af Jeffrey B. Holland, »Præsident Gordon B. Hinckley: Stålsat og modig står han frem«, *Stjernen*, juni 1995, særnummer, s. 4).

10. LAD DIN HIMMELSKE FADER LEDE DIT LIV

Da ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum var ung, ville han gerne være basketballstjerne. Han var den bedste basketballspiller i vennekredsen. Ja, faktisk lærte han en af de andre at spille. Men hans ven voksede sig høj, og det gjorde han ikke. En af de sværeste oplevelser i hans ungdom var at blive sat af skolens basketballhold, mens hans ven blev optaget.

Da ældste Maxwell ikke kunne blive sportsstjerne, kastede han sig over det skrevne ord. Det øjebliks personlige tragedie skulle vise sig at blive til evig velsignelse

for mange hellige, som har lært af hans visdom, åndelighed og indsigt.

Lad hans liv være et eksempel for dig. Ikke alle dine bønner bliver besvaret, sådan som du gerne vil have. Men hvis du stoler på din himmelske Fader, vil han ikke svigte din tillid.

En god måde at få din himmelske Faders indflydelse i dit liv på er ved at forberede dig til at komme i templet. Der vil du få større forståelse af din plads i hans evige plan. I templet kan du modtage hjælp i svære tider, og du vil lære mere om, hvordan du kan velsigne andre. Forbered dig nu på det, der skal komme.

ET NYT PERSPEKTIV

Lad os kaste et nyt blik på Dan, denne gang i et mere positivt lys.

»Davs, Dan. Det var godt, du kunne komme! Vi har virkelig brug for din hjælp på wardets basketballhold.«

»Jeg er glad for at være her.«

»Se at blive varmet op. Vi har brug for dine langskud.«

»Okay. Måske skulle jeg træne lidt med Steve. Han er god til at spille bolden videre, og det er en god kombination med det, som jeg kan. Jeg får faktisk helt ondt af det andet hold.«

Og her har vi Susan foran spejlet igen, men med en helt ny indstilling:

»Det hårbånd, som mor gav mig, passer rigtig godt til mit hår! Måske skulle jeg købe et til Jennifer. Det vil passe godt til den bluse, hun havde på til Unge Piger i sidste uge. Hold da op, som tiden løber. Jeg må hellere skynde mig. Jeg har jo lovet, at bage mine berømte kager til GUF i aften.«

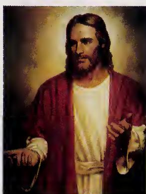
De største forandringer kan ofte udspringe af en ændret indstilling. Forhåbentlig har denne liste med ti forslag fået dig til at tænke på, hvad du kan gøre for at få det bedre med dig selv. Husk: Når du har en positiv indstilling – over for dig selv og andre – vil du nære mindre tvivl med hensyn til din evne til at følge og tjene Frelseren. □

Ofte begynder de største forandringer med en ændret indstilling. Forbered dig på at komme i templet. Der vil du få en større forståelse af din plads i hans plan.

I Herrens hånd

Kristopher Swinson

Jeg er født som dværg. Skønt jeg med mine 114 cm er højere end min forventede voksenhøjde, så er jeg dog stadig dværg. Jeg lever som dværg, og jeg vil dø som dværg.

Men må jeg fortælle dig en hemmelighed? 75% af tiden tænker jeg slet ikke over, at jeg er anderledes. Jeg føler mig ligesom alle andre. Det skyldes ikke bare, at jeg bor i et vidunderligt ward og stav. Jeg har også bestræbt mig på at benytte mit liv på noget, der passer sig for et barn af Gud, og min himmelske Fader har velsignet mig med en hengiven familie, gode venner og en stærk tro.

Sidste år var jeg oppe hos min læge. Vi havde planlagt en hofteoperation, som ville betyde, at jeg skulle ligge i gips i flere måneder og måske ikke ville være i stand til at deltage i det sidste skoleår i gymnasiet. Vi havde været klar over det i over et år, siden den sidste lægeundersøgelse, hvor han fortalte mig, at min højre hofte var i en elendig forfatning.

Da min far og jeg trådte ind i undersøgelseslokalet, holdt lægen røntgenbillederne op mod lyset. Da han havde gransket dem, undersøgt mig og studeret dem igen, sagde han forbløffet, at der ikke så ud til at være noget galt med min hofte. Han så ingen grund til at gennemføre den operation, som han havde planlagt. Han sagde, at bortset fra mine fødder, som skulle behandles, så jeg ud til at være i fin form, og jeg havde ikke behov for flere operationer.

Det var en overraskelse for en, der allerede havde været igennem otte store operationer og flere mindre.

Det er vigtigt at bemærke, at vores familie og andre havde bedt mange bønner, inden lægeundersøgelsen, og mange kære venner fastede og bad.

Og min hofte kom sig ganske rigtigt. Jeg ved, at kun min himmelske Fader kunne have udrettet det, som jeg oplevede. Jeg ved, at jeg er blevet helbredt ved et mirakel, men der skal ikke altid et mirakel til. Til tider består det største mirakel i, hvordan vi tackler det, når vores byrder ikke bliver lettet.

Min situation har bragt mig tæt på Gud. Som følge af de mange operationer, jeg har været igennem, og den efterfølgende rekonvalsens har jeg lært at bede – inderligt og oprigtigt, nøjagtig som vor himmelske Fader ønsker, at vores bønner skal være. Uden de konstante operationer og hindringer, der afholdt mig fra at deltage i mange fysiske aktiviteter, ville jeg nok have studeret skriften mindre og brugt mere tid på sport.

Trods mine daglige trængsler, er mit liv en velsignelse. Mine erfaringer er blot et eksempel på, hvordan vor himmelske Fader påvirker vores liv. En beskrivelse af det, som vor himmelske Fader gør for os, findes i Jeremias 18:6: »Kan jeg ikke gøre med jer, Israels hus, som denne pottemager gør? siger Herren. Som leret i hans hånd er I i min hånd, Israels hus.«

Vor himmelske Fader er ikke ude på at knække os, sådan som Satan er, men han søger at forme os til celestiale væsner som han selv. Lad os sikre os, at vi aldrig forveksler ham med fjenden. Han elsker os mere, end vi begriber.

Når vi står over for udfordringer, kan vi vælge at blive bitre eller bedre. Jeg har erfaret, at uanset hvor vanskeligt eller ubehageligt vores liv synes at være, så kender vor himmelske Fader vores trængsler – og han ved, hvordan han skal vende vores trængsler til triumf. □

PORTRÆT AF FRELSEREN, AF DEL PARSON; FOTO: TAMRA HAMBLIN

655

Vær en ven

Marissa D. Thompson
FOTO: STEVE BUNDERSON

Vidste du, at da Frelseren talte om at give sit liv for os, kaldte han os for sine venner? (se Joh 15:13–14).

Vi kan ikke alle være søstre, brødre, fætre, kusiner eller tanter, men vi kan alle være venner. For at have en ven, må man være en ven. Hvad er den bedste måde at være en ven på? Prøv nogle af nedenstående forslag.

- Vær god til at lytte.
- Lad være med at sladre om andre mennesker sammen med dine venner. På den måde kan de vide, at du heller ikke sladrer om dem.
- Husk dine venners fødselsdage.
- Find ud af noget om dine venner, såsom hvor de er født, hvad de holder af, og hvad deres livretter er.
- Tilbyd at hjælpe dine venner med deres pligter, lektier eller pasning af deres søskende. Den slags er altid sjovere, når man gør det sammen med en god ven.
- Når dine venner er syge, kan du besøge dem eller skrive et godbedring-kort, så de ved, at du tænker på dem.
- Tag initiativet og tilbyd at planlægge aktiviteter eller skovture.
- Husk vigtige begivenheder, såsom sportskampe eller optræden. Planlæg at tage del i arrangementet, enten ved at overvære det eller ved at skrive en opmuntrende besked..
- Omtal dine venner rosende, når du taler med andre.
- Sørg for at dine samtaler ikke altid drejer sig om dig.
- Vis forståelse for dine venners problemer.
- Hvis de sårer dig, så sig det til dem på en oprigtig og venlig måde. De vil værdsætte din ærlighed.
- Lad dig ikke såre let.
- Find andre interesser og andre venner. Man kan nogle gange få for meget af noget godt – også en god ven.
- Det er almindeligt med kappestrid blandt venner. Og en smule af det kan være sundt, men for meget kan gøre en ende på venskabet. Pas på du ikke bliver besat af at skulle gøre alting bedre end dine venner.
- Elsk dine venner for det, de er, ikke på grund af deres venner eller ejendele.
- Respektér dine venners privatliv og tillid. Hvis de betror sig til dig, så hold det for dig selv.
- Vær gavmild med oprigtige komplimenter.
- Bed om at du må blive en bedre ven.
- Lev dit liv på en måde, der får dine venner til at takke din himmelske Fader for en ven som dig. □

Kristus sidder blandt de lærde, af James Jaques Joseph Tissot (1840–1920)
Maria og Josef, der var bange for, at Jesus skulle være forsvundet i Jerusalem, drog tilbage for at lede efter ham. Efter tre dage fandt de ham i templet, hvor de lærde lyttede til ham og stillede ham spørgsmål. Alle, som hørte ham, var forbløffede over hans kundskab.
(Se Joseph Smiths Oversættelse, Luk 2:46–47).

Historien om Kirkens pionerer i Elfenbenskysten er en beretning om ofre og udholdenhed. Men mest af alt er det en beretning om tro på Jesus Kristus. (Se »Pionerer i Elfenbenskysten«, side 16).